

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 120, ЧИСЛО 23, П'ЯТНИЦЯ, 7 ЧЕРВНЯ 2013 РОКУ

1893

Vol. 120, No. 23, FRIDAY, JUNE 7, 2013

\$1.00

12-14 липня – Сьомий Фестиваль Української Культури на Союзівці

Рома Лісович

Кожного літа, протягом вже семи років, Союзівка – центр український спадщини, розташований в Кергонксоні, Нью-Йорк, нагадує нам усім, що наш народ має багату культуру. Як і рідна мова, музика, танці та звичаї об'єднують нас, українців, в одну націю – незалежно від країни проживання.

Як і в попередні роки, у Фестивалі Української Культури 12-14 липня візьмуть участь запрошені з України найкращі музичні сили. Спеціальним гостем Фестивалю-2013 буде Віка (Віка Василевич) – співачка, композитор та автор понад 200 пісень, яка добилася успіху та слави не тільки в Україні, але й на американській музичній арені. Талановита та красива, Віка виступатиме в суботу, 13 липня, на вечірньому концерті, в супроводі свого гурту, що складається з шести феноменальних музикантів.

Понад 5,000 гостей з багатьох сторін Америки та Канади очікується на це мистецьке свято – найбільший український фестиваль у США.

Віка

У квітні цього року Віка стала першим виконавцем з України, чий музичний твір представлено в голівудській кінострічці. Її пісня „Хочу тебе” („Want You”) стала „саунд-треком” у відомому американському фільмі „Arthur Newman” за участю всесвітньо популярних акторів Колина Фірта, Емілі Блант, Крістін Леман і Ен Геш. Також її пісня „Чаклунка” стала саунд-треком в американському фільмі „Chernobyl Diaries”.

Співачка намагається створювати та записувати пісні різних стилів і жанрів, так що ні одна з її пісень не звучить подібно до іншої. Вона схильна писати пісні з сильною мелодією, але для

неї також має значення зміст пісень, який неодмінно торкається серця і душі слухачів.

Віку часто запрошують як головного гостя різних українських фестивалів в Америці, Канаді та в Україні. Її пісні лунали в етері національного радіо і телебачення, а також зі сцени київського національного Палацу „Україна”. Віка виступала на Карибських островах, брала участь у всеукраїнських телевізійних програмах як актриса.

Другий альбом пісень Віки під назвою „Грішні сні” вийшов трьома мовами: українською, російською і англійською, одна з тих пісень, „Не обманюй себе”, посіла перше місце в гіт-параді на Київському радіо.

В травні 2008 року Віка стала

Віка Василевич

випускницею Голівудської Поп-академії, розташованої у відомому театрі „Кодак” в центрі Голівуду, де вона студювала курс „Розвиток артиста”. Їй пощастило мати талановитих і досвідчених викладачів, які співпрацювали з виконавцями світово-

(Закінчення на стор. 12)

Нові матеріали електронного архіву

ЛьВІВ. – На сторінці українського визвольного руху (avr.org.ua) оприлюднено нові матеріали: збірку документів про українські демократичні організації 1980-1990-их років, а також електронну копію праці ідеолога ОУН Ярослава Старуха, в якій він проаналізував тотожність комунізму і фашизму ще за десятиліття до появи відомих світових праць.

У своїй роботі „Упир фашизму”, написаній 1946 року, Я. Старух писав: „Фашизм є там, де є диктатура, тоталітарний устрій, шантаж над правами одиниці, державний централізм, поліційний терор, концентраційні табори, де є монопартийна система і урядове насильне вивіщення і звеличання пануючого диктатора, де панує мілітаризм і загарбницький імперіалізм, де немає особистої, ні національної свободи, де немає свободи сумління, думки, слова, друку і товариства чи партії, де нема правдивих,

зовсім вільних виборів і парламентарної влади, де нема людяности, гуманізму, але панує ненависть, терор і розбій”.

Крім того, електронний архів оприлюднив колекцію партійних документів та матеріалів спецслужб СРСР про масовий демократичний рух в Україні 1980-1990-их років, зокрема про зародження та розвиток Української Гельсінкської спілки, Народного Руху України за перебудову та інших організацій.

Відкритий у березні цього року Електронний архів визвольного руху є спільним проектом Центру досліджень визвольного руху, Львівського національного університету ім. Івана Франка та Національного музею „Тюрма на Лонцького”. Сьогодні в архіві доступні копії 10,305 документів.

Центр досліджень визвольного руху

НА ТЕМУ ДНЯ

Чого чекати від цього Меморандуму про Митний союз

Петро Часто

З початком цього тижня в усіх українських засобах масової інформації чільні місця зайняла подія 31 травня у Мінську, білоруській столиці, де Прем'єр-міністр України Микола Азаров підписав Меморандум про спостерегацький статус України у Митному союзі. Добре він зробив чи зле? Думки й оцінки розійшлися діаметральним чином.

Представник Президента у Верховній Раді Юрій Мірошниченко закликав опозицію „надаремне не створювати напругу в суспільстві, бо Президент захищає абсолютно прагматичні національні інтереси України”. Прагматичні – в тому розумінні, що якби не цей статус, то Україна, мовляв, зруйнувала б свої ринково-економічні взаємини з Росією.

Опозиція мала чим спростовувати цей, на перший погляд, солідний аргумент. Адже десятки різних країн розвивають економічні і торговельні зв'язки, не створюючи для цього ніяких спеціальних „союзів”. По-друге, чинний закон „Про засади зовнішньої політики” чітко визначає курс України на інтеграцію з Європейським союзом. „Порушивши цей закон угодою з Митним союзом, Президент ступив перший крок до відмови від української державної незалежності”, – ствердив, виступаючи 3 червня в парламенті, провідник фракції „Батьківщини” Арсеній Яценюк.

Тим часом поміркованіші з експертів нагадують, що в політиці зовнішній бік справи далеко не завжди відповідає внутрішньому. Наприклад, відомий телеведучий Віталій Портников вважає підписання Меморандуму спробою Віктора Януковича „пошантажувати Європу”. Але в умовах, коли Юлію Тимошенко дуже вже не хочеться випускати з тюрми, і тому не знати, чи вдасться підписати Угоду про асоціацію з Європейським союзом, пошантажувати „так обережненько, щоб не закрити собі дорогу до Європи, куди конче потрібно українським олігархам і самому українському президентові”.

Може, так, а може й ні. Одна річ – як Україна тішить себе своєю нібито „обережністю”, за якою насправді ховається жалюгідна непослідовність і нерішучість у виборі визначального курсу розвитку країни, а зовсім друга – як навіть найменшу податливість з боку України сприймає Росія, якій, як то було завжди, досить показати палець, щоб вона відкусила цілу руку.

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Депутати не відмовилися від пільг

КИЇВ. — Український парламент 4 червня відмовився скасувати пільги народних депутатів та інших держслужбовців. Відповідний законопроект, внесений провідником фракції „Батьківщина“ Арсенієм Яценюком, підтримали лише 203 народних депутати. Документом пропонувалось скасувати практично всі пільги народних депутатів, зокрема автори законодавчої ініціативи пропонували позбавити колишніх депутатів матеріальної допомоги у розмірі заробітної платні на час його працевлаштування. Також серед іншого автори законопроекту пропонували скасувати право на безплатне медичне обслуговування народних депутатів, термін повноважень яких закінчився. Крім цього, опозиціонери виступали за обмеження витрат на проїзд чиновників літаками та інших витрат. Законопроект розкритикував голова Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Давид Жванія. Він пояснив, що в документі відсутні економічні обґрунтування, а самі запропоновані зміни не є комплексними. У зв'язку з цим законопроект було запропоновано відхилити. („День“)

■ Співпраця з МС не суперечить СОР

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович у телефонній розмові запевнив Президента Європейської Комісії Жозе Мануеля Барозу, що нові домовленості з Митним союзом не суперечать умовам членства України в Світовій організації торгівлі (СОТ). Про це 1 червня повідомила прес-служба Глави держави. „В. Янукович поінформував Ж. М. Барозу про підписані домовленості щодо поглиблення взаємодії між Україною та Євразійською економічною комісією. Він запевнив, що ця нова модель співробітництва між Україною та Євразійським економічним союзом не суперечить членству України в СОТ та стратегічному курсові на євроінтеграцію шляхом укладення Угоди про асоціацію і створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі з ЕС“, – йдеться у повідомленні. Крім цього, президент обговорив перспективи підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЕС на Зустрічі „Східного партнерства“ у Вільнюсі у листопаді цього року та прогрес України у виконанні відповідних критеріїв. („Укрінформ“)

■ Від гурагану в Одесі постраждали 36 осіб

ОДЕСА. — Загальна кількість постраждалих під час гурагану в Одесі 31 травня ввечері склала 36 осіб, повідомив 1 червня відділ з зв'язків з громадськістю Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій в Одеській області. Семеро з постраждалих були госпіталізовані. В регіоні залишаються без електропостачання 214 населених пунктів. Крім того, знеструмлені кілька мікрорайонів Одеси. Міська влада Одеси обіцяє ліквідувати всі наслідки урагану якнайшвидше. Президент України Віктор Янукович доручив у максимально короткі терміни надати необхідну допомогу Одеській області. (Бі-Бі-Сі)

■ О. Тягнибок – про арешт своїх соратників

КИЇВ. — Провідник партії „Свобода“ Олег Тягнибок заявив про чергові репресії проти активістів „Свободи“. Про це він сказав 4 червня під час виступу на ранковому засіданні Верховної Ради. „Я хочу вас поінформувати, що саме зараз, в цей час відбуваються обшуки в гуртожитках Київської Політехніки“, – заявив він і додав, що, в помешкання, де проживає один з активістів студентської „Свободи“, цього ж дня вранці „увірвалися троє невідомих, які під виглядом працівників міліції провели обшук“. Крім того, відзначив він, обшук відбувся також у квартирі однієї з активісток „Свободи“. Також вночі за розклеювання агітаційних плякатів у Тернополі було затримано двох активістів „Свободи“, повідомив О. Тягнибок. Загалом, відзначив він, протягом тижня було заарештовано дев'ять активістів їхньої політичної сили. „Згортаються процеси народо-владдя, і цій владі хочу сказати: якщо ви не зупинитесь, – подивіться, що робиться в Туреччині“, – сказав О. Тягнибок. (УНІАН)

ТОЧКА ЗОРУ

Міжнародний конкурс з української мови

Михайло Слабошпицький

Чи збережемо ми Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика? Це питання звучить своєрідним рефреном при закінченні конкурсу. Особливе у ньому те, що, незважаючи на всі перепони, він таки відбувся. Здавалося, очільники Міністерства освіти все зробили, щоб його нарешті „закопати“, а він – відбувся. Нове ж у нашому патріотичному марафоні – це нові учасники, нові імена переможців.

Але ми перейняті тривогою за його долю, бо не тільки Дмитрові Табачникові муляє око наш конкурс. На жаль, в Україні є ще чимало людей, які багато дали б, щоб наш мовний марафон перестав існувати. Й вони ведуть боротьбу з нашою справою, вдаючися навіть до інсинуацій та наклепів.

Сьогодні це наймасовіший національний проєкт. І якщо донедавна ним опікувалися, окрім Ліги українських меценатів, також інші міністерства, то тепер фактично вся вага конкурсу тримається саме на Лізі. Усунулися від нього міністерства освіти, культури, закордонних справ. На висоті лишається тільки Міністерство оборони, яке, приєднавшись до участі в мовному марафоні 10 років тому, активно бере в ньому участь і сьогодні. І рівень організації мовного турніру в Збройних силах – справді зразковий.

Воцаріння на престолі Д. Табачника відразу ж засвідчило його антиукраїнські діяння. І заснування альтернативного конкурсу ім. Тараса Шевченка (в пресі його вже переназвали конкурсом ім. Табачника), в якому цілковито розмито націєтворчу суть турніру, конкурс з російської мови „Лукомор'є“ – це взорвана на Москву русифікаційна й радянська політика очолюваного Д. Табачником відомства. За всі роки незалежності України не було на цьому посту такого відвертого україноненависника. Чи й треба казати, що існування Д. Табачника саме в цьому статусі безпосередньо несе загрозу національній безпеці України?

Звичайно, можна в розпачі заламувати руки. Але це було б остаточним капітулянтством. На зборах Ліги меценатів було чітко сказано: якщо конкурс призупинити, то його потім буде дуже важко відновити. Треба зберегти його за будь-яку ціну. Навіть і йдучи на неминучі, зважаючи на нинішній політичний контекст, втрати. Ці втрати виявилися значно меншими, ніж ми допускали. Перший рік міністеруван-

ня Д. Табачника віддунувся тим, що конкурс тільки символічно відбувся на Харківщині й Сумщині. Але в наступні роки він повсюдно повернувся до свого звичного формату. І ось навіть за резонансом і за підсумками 13-го турніру, який щойно завершився, можемо стверджувати: він за всіма своїми якісними показниками анітрохи не поступається жодному попередньому турнірові.

А де ж оті Табачникові конкурси? Чи ви щось доброго чули про них? А врахуймо: конкурс ім. П. Яцика – це гроші меценатів. Ініційовані ж Д. Табачником конкурси – це гроші з державного бюджету. На що їх витрачається? На Д. Табачникові забаганки далеко не українського наповнення.

Конкурс ім. П. Яцика врятувала громадськість. Виявляється, якщо миром, громадою обстоювати якусь справу, то вона житиме, незважаючи на несприятливі обставини. Той, хто нещодавно мав змогу бути на закритті 13-го конкурсу в столичному театрі ім. Івана Франка, підтвердить: він завершувався тріумфально. І це показово. Посполите рушення юної генерації до державної мови не зупинити жодним чорним силам.

Як і щороку, 9 листопада, в День української писемності, ми розпочнемо вже 14-ий патріотичний мовний марафон. Цього разу – вже з Житомирщини. Це традиція: кожен новий конкурс бере старт з іншої області України, яка подасть сигнал на всю державу: новий мовний марафон розпочато! І додамо – розпочато його в добрій вірі організаторів, що ця важлива державна справа матиме серйозний вислід. Так сіяч, кидаючи в ріллю зерна, вірить, що вони дадуть дружні сходи.

Михайло Слабошпицький – виконавчий директор Ліги українських меценатів, голова координаційної ради Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика.

Євгенія Тимошенко (в центрі) вручає нагороди від Юлії Тимошенко вчителям переможців конкурсу.

Стали на захист Куяльницького лиману

Олексій Губський

ОДЕСА. – Представники засобів масової інформації, науковці та місцеві громадські діячі на запрошення громадських організацій Одещини 26 травня ознайомилися з станом Куяльницького лиману, що перебуває на межі зникнення. Ініціаторами стали Фонд Сергія Бондарчука „Нові традиції“, громадські організації „Чорноморське гайдамацьке з'єднання“, „Агрікола“, „Громада Фонтанки“, „Тельмира“ та Громадська рада при обласному державному управлінні охорони природи.

Громадськість Одещини вже не перший рік намагається віднайти засоби порятунку лиману, що є унікальним природним комплексом не тільки України, а й Європи.

Відбулася пресова тура для того, щоб її учасники побачили масштаби катастрофи та порушили це питання на всеукраїнському рівні.

Учасники тури побували на узбережжі лима-

ну та побачили споруди, які використовувались для порятунку водойми на початку ХХ ст. За переконанням активістів, в разі очищення, можна їх використовувати для відновлення лиману.

Порівняно з травнем 2012 року рівень води у лимані знизився ще на 16 сантиметрів. Якщо проблему Куяльника не вирішувати, лиман зникне назавжди.

Куяльник – один з старих курортів України, заснований у 1834 році в низов'ях лиману. Куяльницькі грязі сульфідного мулу за своїми лікувальними властивостями визнані еталонними. Вони сприяють зменшенню запальних процесів, укріплюють імунітет і відновлюють функції пошкоджених органів і систем організму, а також широко використовуються в лікуванні безпліддя. Ропа лиману також має лікувальні властивості, а мінеральна вода „Куяльник“ допомагає при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.

Австралійській Україні – 65 років

Марічка Галабурда-Чигрин

Українська діаспора в Австралії – одне з наймолодших наших поселень у світі. В 1947 році прибуло до цієї країни кілька десятків українських родин. Два роки пізніше цей процес набув масовості. Отож початок української діаспори в Австралії датується 1948 і 1949 роками.

Статистика перепису населення 2006 року показала, що на території країни живе 37.800 українців. Цілком можливо, що насправді нас тут більше.

Майже всі українці оселялися по містах, знаходячи працю у різних галузях промислу. Є в наших громадах досить багато лікарів, правників, вчителів, інженерів, комп'ютерних спеціалістів, є й кілька підприємців.

Українці мешкають переважно в околицях найбільших індустріальних міст Австралії – біля Сіднею, Мельбурну та Аделайди. Менші скупчення виникли в Перті, Брізбені, Окслі, Ньюкастлі, Волонгонзі, Джілонгу, Саншайні. Невеличка наша громада є в столиці Австралії Канбері й її околицях.

В кожній з згаданих місцевостей діє Українська Громада, Спілка Української Молоді, Пласт, Союз Українок, суботні українські школи, кредитівки, хори, танцювальні групи, ансамблі бандуристів, театральні гуртки, літературні клуби, товариства професіоналів та підприємців, спортові клуби копаного м'яча, відбиванки та гольфу.

Діє велика кількість Народних Домів і храмів Української Автокефальної Православної і Української Католицької Церков. Побудовано кілька пам'ятників жертвам Голодомору в 1932-1933 років, патріотам, що загинули за волю України, та в честь 1000-ліття Хрещення України.

Офіційні зв'язки з Україною розпочалися в грудні 1991 року, коли Австралія визнала незалежну Україну, а відтак Україна визначила своє дипломатичне представництво в Австралії.

З нагоди 65-ліття поселення українців в Австралії з ініціативи Союзу Українських

Організацій Австралії, 7-9 червня в Сіднею відбувається здвиг українців Австралії під гаслом „Минуле, теперішнє, майбутнє“.

Акцію готував комітет, очолений Даркою Сенько, до його складу входили представники різних організацій і громад: Надя Намурен, Петро Шмігель, Андрій Береговий, Петро Деряжний, Юрко Сивак, Надя Пасторів, Марко Шумський, Петро Кравченко, Манолій Бурик, Юрко Менцінський, Василь Сенько, Юліан Гродзіцький, Христина Бейлі, Осип Смолинець, Марія Смолинець, Стефан Михно, Марійка Шушняк, Адріана Сенько, Юстин Сенько, Юрко Суховерський.

Попередній здвиг відбувся в Мельбурні 5-7 червня 2009 року. Він був дуже успішний. В розкішній залі мельбурнської ратуші вмістилося 1,500 осіб. Самих тільки виконавців концертної програми було понад 250. Серед присутніх було чимало австралійських політиків і державних діячів – вони знають, що українська спільнота в Австралії добре організована та самодисциплінована і що працює на добро як Австралії, так і Україні.

Щоб організувати й успішно провести здвиг, декілька організацій Австралії стали його спонсорами. Головний з них – Дирекція Фонду „Карпати“ в Сіднеї. Фундація Українознавчих Студій в Австралії пожертвувала 7,000 дол. на наукову частину здвигу.

Управа „Української громади“ в місцевості Кабраматта-Ферфілді пожертвувала на організацію здвигу суму 5,000 дол.

Спонсорами стали й інші організації: Пласт (5,000 дол.), австралійський католицький клуб в Лідкомбі (5,000 дол.), Ліга Вільної України (3,000 дол.), Кредитна спілка в Сіднеї (2,000 дол.), Кредитна спілка „Дністер“ (2,000 дол.) та довга низка інших установ, а також багато окремих осіб і українських родин.

В електронній мережі на сторінці СУОА подано докладну програму здвигу (<http://ozeukes.com/culture/xiv-national-ukrainian-festival/>, <http://sydney-zdvih.squarespace.com/>).

Сідней, Австралія

Лого здвигу українців Австралії.

Чого чекати...

(Закінчення зі стор. 1)

Різниця полягає в тому, що Україна тупцює на місці в тактичних переступаннях з „західною“ ногою на „східну“, а Росія тим часом керується далекосяжними стратегічними цілями. Тому за мінським Меморандумом виразно відчувається типове для „регіональної“ влади лукавство і також типове для Москви політичне інтриганство, від якого можна очікувати дуже небезпечної для України неосознаної пастки.

„Інтригацією“ (замість інтеграції) назвала свою аналіз у київській газеті „Дзеркало тижня“ (31 травня) журналіст-міжнародник Тетяна Силіна. Зокрема вона порівняла два варіанти проекту Меморандуму про статус України як спостерігача у Митному союзі. Отже, первісний варіант тексту містив фразу – „...підтримувати і розвивати співробітництво, ґрунтуючись на принципах рівності, взаємної поваги і вигоди“, а з другого, підписаного, вже зникли „рівність“ і „вигода“, залишилася тільки „взаємна повага“. Авторка пише, і з нею тяжко не згодитися, що ці „лінгвістичні тонкощі багато про що свідчать“.

Далі – ще більші розходження в текстах. З первісного „Україна як спостерігач при Євразійській економічній комісії має право...“ зникло саме навіть слово „спостерігач“, а замість „має право“ з'явилося „їй надається можливість“ – бути присутньою не на всіх засіданнях згаданої

Комісії, а лише з дозволу усіх членів Ради Комісії, лише на її відкритих засіданнях і лише „без права участі у прийнятті рішень“ – навіть тих, котрі могли б стосуватися України.

Цитуємо Т. Силіну: „...Та найбільш „чарівний“ пункт Меморандуму, 3-й, котрий викликав подив як в наших, так і в європейських експертів і дипломатів, говорить таке: „Україна декларує наміри дотримуватися принципів, зафіксованих в документах, що формують договірно-юридичну базу Митного союзу і Єдиного економічного простору, та втримуватися від дій і заяв, спрямованих проти інтересів Митного союзу та Єдиного економічного простору“. Оце так! Значить, ми, не маючи навіть статусу спостерігача, тепер повинні дбати про принципи Митного союзу й Єдиного економічного простору? Виходить, якщо Росія багато разів давала зрозуміти, що підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським союзом суперечить інтересам Митного союзу, то ми тепер повинні „втримуватися“ від її підписання?“

Отже, пахне (щоб не сказати гірше) традиційною московською політикою, й „регіональній“ владі України треба бути зовсім сліпою, щоб цього не бачити. Нехай Москва й гіперболізує свої можливості повернути Росії колишню імперську велич, але ця її мета вже цілком очевидна – особливо після недавніх заяв Президента Володимира Путіна, що основою формування Митного союзу, а відтак і Єдиного економічного простору, є не економіка, а політика.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ У Криму – новий російський консул

СИМФЕРОПІЛЬ. — В'ячеслав Світличний, який змінив Володимира Андрєєва на посаді Генерального консула Росії в Симферополі, став до виконання обов'язків 4 червня. Про це повідомили у прес-службі Генерального консульства Російської Федерації в Криму. Раніше В. Світличний тривалий термін працював у Посольстві Росії в Таджикистані, а також інших структурах Міністерства закордонних справ Росії. Його попередник – В. Андрєєв – заявив, що йде з посади через незгоду з заявою міністерства закордонних справ Росії, яке визнало некоректність його висловлювань на адресу кримських татар. Генконсул Росії В. Андрєєв зробив низку некоректних висловлювань у своєму інтерв'ю 22 травня, зокрема про „масове зрадництво“ кримських татар під час Другої світової війни. Перший заступник голови Меджлісу кримськотатарського народу, депутат Верховної ради Криму Рефат Чубаров закликав Росію відкликати з півострова В. Андрєєва. (Bi-Bi-Ci)

■ Новий екскурсійний маршрут

УЖГОРОД. — „Певно, нічим ужгородці так не пишаються, як мостами через річку Уж. Скажіть, хто не обожнює Пішохідний? А хто не любить зустрічатися з друзями біля Підвісного і йти гуртом до парку? А хіба з Масарикового мосту не відкривається чарівний краєвид?“ – запитують на своїй сторінці 1 червня в соціальній мережі „Фейсбук“ організатори громадської акції „Відкриті екскурсії Ужгородом“. Тож тема найближчої екскурсії – „Мости Ужгороду“. „Ви почуєте історії сучасних мостів, мостів зруйнованих і відбудованих. А також тих, яких уже ніколи не повернеш, як от на Малому Ужі, бо й саму річку загнали під землю“, – кажуть організатори „Відкритих екскурсій“. („День“)

■ Затримали за хабарництво

КИЇВ. — Заступник директора Національного цирку України 1 червня затриманий за отримання хабара в розмірі 8,000 тис. грн. (близько 1,000 дол.) від директора одного з підприємств за підписання договору з надання місць для розміщення стоянки для автомобілів. Міліція проводить досудове розслідування за ознаками злочину, передбаченого частиною четвертою статті 368 Кримінального Кодексу України (одержання хабара). 30 травня в Києві в Оболонському районі правоохоронці затримали співробітника одного з районних відділів Державної виконавчої служби за одержання хабара, повідомляє столична прокуратура. („Кореспондент“)

■ Диплом – не заперука праці

КИЇВ. — Наявність диплому не є головним чинником при прийманні на працю в Україні. Українські роботодавці на диплом дивляться в останню чергу. Для успішного пошуку праці хороший досвід, мотивація, зв'язки, особисті якості та навіть успіх важливіші, ніж диплом про вищу освіту, впевнені українські бюрові працівники. Про це йдеться в оприлюднених 29 травня, вислідах дослідження Дослідницького центру компанії „HeadHunter“ (hh.ua) на українському ринку праці. Згідно з даними дослідження, більшість бюрових працівників (60 відс.) не вважають диплом про вищу освіту головним для пошуку доброї праці, не цінують його і більшість роботодавців (51 відс.). Як вважає координатор дослідницьких проектів Київського міжнародного інституту соціології Андрій Кашин, претендент на ту чи іншу посаду зобов'язаний, перш за все, виявити загальні розумові здібності та професійні знання, „досвід праці (особливо – не за фахом) і диплом при цьому стають другорядними“. Свої висновки експерт засновує на дослідженнях компаній великого і середнього підприємництва. Якщо роботодавець цікавиться наявністю диплома, то в більшості випадків (52 відс.) просто уточнює факт його наявності. Найбільш важливими якостями роботодавці вважають практично-професійні навички, вміння розв'язувати проблемні ситуації та навички праці з клієнтами. (УНІАН)

АМЕРИКА І СВІТ

■ Папа не приїде до України

ВАТИКАН. — Папа не приїде до України на святкування 1025-ої річниці Хрещення Київської Русі, натомість відрядить свого посланця. Про це 5 червня повідомив Патріарх Української Греко-Католицької Церкви Святослав Шевчук. У квітні депутати опозиційних фракцій зареєстрували у Верховній Раді проєкт постанови про запрошення на святкування річниці Хрещення Київської Русі Папи Франціска і Вселенського Патріарха константинопольського Варфоломія. Свято в Україні плянують офіційно відзначати наприкінці липня. Водночас Українська Греко-Католицька Церква робитиме це 18 серпня. („5-канал“)

■ Жінки – головні годувальники

ВАШІНГТОН. — Дослідження вказують на те, що у 40 відс. в американських родинах жінки заробляють більше ніж їхні чоловіки. А це майже у чотири рази більше, якщо порівнювати з статистикою у 1960 роках. Відповідно до нового звіту, оприлюдненого 31 травня Дослідницьким центром Пю, така рекордна кількість жінок-годувальників є наріжним каменем, який значною мірою міняє динаміку та уклад сучасної американської родини. Для порівняння – у Канаді жінки заробляють більше у 18 відс. родин, в Європі – лише у кожній десятій родині. Президент компанії „Медіа для працюючих мам“ Керол Еванс каже, що суспільство покищо не встигає за цією тенденцією. Минулого року жінки заробляли на 20 відс. менше ніж чоловіки, які виконували ту ж працю. А витрат у них більше. Американські родини витрачають понад п'яту частину прибутку на оплату садочки чи няні. У Франції ж ці витрати частково покриває уряд. У результаті – на ці потреби йде лише 10 відс. сімейного прибутку. У США, на відміну від Франції чи Канади, жінкам не гарантовано оплачувану декретну відпустку. США – одна з лише трьох країн світу, де немає оплачуваної відпустки догляду за дитиною. Дві інші – Свaziленд та Нова Гвінея. „У нас відбувається криза через бездіяльність Конгресу“, – відзначає К. Еванс. Вона додає – з такою кількістю жінок, які сьогодні не лише ставлять обід на стіл, але і заробляють на нього, настав час для суспільства прокинутись та підтримати представниць „слабкої статі“ та їхні родини. („Голос Америки“)

■ 60 років з дня коронації Єлизавети II

ЛОНДОН. — У Вестмінстерському абатстві у Лондоні 4 червня відбулася Служба, присвячена 60-ій річниці коронації Королеви Єлизавети II. На церемонії були присутні понад 20 членів королівської родини. Королева зайшла до залі під ту саму музику, як і у 1953 році, у тій самій золотій короні. Її чоловік, Принц Філіп, попри погане самопочуття, був присутнім у абатстві. (Bi-Bi-Ci)

■ Сумісництво викликало реакцію

ЗАЛЬЦБУРГ, Австрія. — Директор відомого Зальцбурзького фестивалю австрієць Олександр Перейра став керівником всесвітньо відомого міланського театру „Ля Скаля“. Призначення його на цю посаду викликало бурхливу реакцію як в Австрії, так і в Італії, повідомили 5 червня австрійські засоби масової інформації. Контракт О. Перейри з Зальцбургом закінчується в 2016 році, і поки що невідомо, чи буде він суміщати дві найвпливовіші посади у світі класичної музики після того, як вступить на посаду у „Ля Скаля“ в 2015. Сам О. Перейра заявив 4 червня, що він не хоче розривати контракт, і готовий працювати на двох майданчиках паралельно. Однак, бургомістр Зальцбургу Гайнц Шаден сказав, що це „безумовно відкидають“, повідомляє австрійське інформаційне агентство АПА. Як Зальцбурзький фестиваль для австрійців, так і побудований при австрійському пануванні театр „Ля Скаля“ для італійців є предметами національної гордості, незважаючи на сучасний світ мистецтва, який дедалі більше інтернаціоналізується. („Кореспондент“)

Вишиванкова хода – в усьому світі

Вишиванкова хода з метою популяризації українського одягу та українських традицій в Україні символізує повернення української частини суспільства до своїх національних та культурних витоків. Починаючи з 2010 року, подібні акції проводяться щороку в кожному обласному та районному центрах, а також у ряді країн, де проживають українці. 25 травня українці у вишиванках вийшли на вулиці Києва, Харкова, Чернігова, Луганська, а також у в Польщі, Росії, Англії, Словенії, Казахстані, навіть у столиці африканської держави Мозамбик – місті Мапуту. Нижче вміщені повідомлення громадських кореспондентів тижневика з України.

ОДЕСА

Сергій Горицвіт

25 травня з ініціативи голови одеської філії молодіжного об'єднання „Остання барикада“ та місцевого Комітету захисту української мови відбулася хода у вишиванках. Близько 300 осіб зібралися біля Воронцовського палацу. Численна група студентів тримала в руках гасла: „Табачника геть!“, „Інформаційна війна на знищення української мови триває. Купуючи журнал, книгу газету російською мовою, ти вбиваєш українську!“, „Розмовляй українською! Годі боятися бути самим собою!“.

Перед початком ходи всі слухали спів банду-

риста. Учасники розгорнули великий державний прапор, заспівали гімн України і вирушили Приморським бульваром до Одеської опери, а потім – в міський сад, де свято завершилося концертом дитячого фолкльорного ансамблю „Цвітень“, ансамблю народних інструментів „Веселі хлопці“, аматорського театру „Балаганчик“, українського рок-гурту „KiM“ (Кирило й Методій).

Організатори ходи Наталія і Ганна Михайленко повідомили, що на їхні листи-звернення відгукнулися українці ряду країн, де відбулися марші у вишиванках, а голова громадської організації „Завжди вірні“ Тарас Павлів зі Львова запропонував запровадити в Україні „Народний день вишиванки“.

Театр „Балаганчик“ виконує композицію за творами Тараса Шевченка. (Фото: Сергій Горицвіт)

ЧЕРКАСИ

Олександр Костирко

У вишиванковій ході 25 травня взяли участь близько 60 осіб у вишиванках, або з різними елементами українського строю: стрічками та вишивками на буденному одязі.

Учасники акції розпочали ходу з площі Бог-

дана Хмельницького, від пам'ятника гетьманові, вздовж бульвару Шевченка вийшли на Хрещатик і в парку біля будинку обласної адміністрації, навколо фонтану, провели фотосесію. Учасники несли державні прапори, мали гарний настрій, співали українських пісень.

По полудні на Театральній площі відбулося святкування Дня Героїв.

Учасники вишиванкової ходи в Черкасах. (Фото: Олександр Костирко)

Перемогли дипломати України

ВАШІНГТОН. – Посольство України в США з нагоди Дня Києва провело 25 травня чемпіонат з міні-футболу за участі 10 команд дипломатичних представництв держав, акредитованих в столиці США. В чемпіонаті взяли участь команди посольств Великої Британії, Казахстану, Киргизстану, Голяндії, Норвегії, Росії, Румунії, Туреччини, України та Чехії.

Посольство України провело чемпіонат вже другий рік поспіль. Минулого року чемпіонат було присвячено проведенню в Україні та Польщі чемпіонату Європи з футболу – „Євро-2012“.

Відкрив чемпіонат Посол України в США Олександр Моцик, який передав вітальне слово учасникам турніру від голови Київської міської державної адміністрації Олександра Попова та зробив символічний „перший удар“.

Перше місце в турнірі виборола футбольна команда Посольства України в США, яка у фіналі перемогла футболістів Посольства Росії, а на третю сходинку вийшли футболісти Посольства Туреччини, що виграли у команди Посольства Великої Британії.

Протягом всього турніру, який відбувся в одному з найбільш популярних відкритих спор-

тивних комплексів неподалік Вашингтону, футболістів палко підтримували вболівальники з їхніх країн – родини і друзі працівників дипломатичного корпусу американської столиці, а також студенти місцевих університетів, представники неурядових організацій, української громади, преси, а також друзі українського Посольства України.

Після завершення змагань О. Моцик вручив кожному з футболістів команд, що зайняли переможні місця, пам'ятні медалі з нагоди 100-річчя Федерації футболу Києва.

Команда Посольства Великої Британії за четверте місце отримала спеціальну нагороду – офіційний футбольний м'яч з логотипом „Євро-2012“.

Увечері учасники змагань та їхні уболівальники зібралися в Посольстві України в США. Гості переглянули фінальну гру Ліги чемпіонів УЕФА між командами мюнхенської „Баварії“ та дортмундської „Борусії“, а також скуштували традиційні українські страви під час святкового фуршету.

Посольство України в США

Посол України в США Олександр Моцик (в центрі) з представниками команд-учасниць змагань.

Президент СКУ відвідав Нью-Йорк

НЬЮ-ЙОРК. – 23 травня президент Світового Конгресу Українців (СКУ) Євген Чолій здійснив візиту до Нью-Йорку, де зустрівся з головою відділу неурядових організацій Департаменту з економічних і соціальних питань ООН Андрієм Абрамовим, віце-президентом правозахисної організації „Дім свободи“ Арчем Пудінгтоном, заступником директора правозахисної організації „Нагляд за правами людини“ Рейчел Денбер.

У супроводі президента Українського Конгресового Комітету Америки Тамари Олексій Є. Чолій відвідав Українську федеральну кредитову кооперативу „Самопоміч“ і вручив відзнаку за довголітню вагому фінансову підтримку СКУ її президентові Богданові Курчакові. У свою чергу, Б. Курчак передав щедрю пожертву для підтримки діяльності СКУ.

СКУ

Богдан Курчак (зліва): та Євген Чолій під час зустрічі в Нью-Йорку. (Фото: СКУ)

Шановні дописувачі!

Порівняно невеликий обсяг тижневика і значне число пропонованих редакції матеріалів змушує звернутися до Вас з проханням надсилати до публікації тексти листів обсягом не більше, ніж 500 слів, тобто три-чотири сторінки машинопису, через два інтервали. Редакція залишає за собою право скорочувати довгі тексти і виправляти їх згідно з чинним правописом. Просимо утримуватися від відступів від обраної теми для опису сторони щодо неї питань.

Фотографії просимо надсилати лише в додатку до листа, даючи їм назви, які зазначені в тексті. Назва фотографії і підпис до неї – це різні речі. Не позначайте світліни загальноживаними числами чи словами, тому що комп'ютер не зможе їх відрізнити. Разом з прізвищами обов'язково подавайте повні імена осіб, про яких іде мова в тексті допису чи статті.

В електронних листах просимо вказувати поштову адресу і телефон автора.

Редакція

АМЕРИКА І СВІТ

■ Перша жертва заворушень у Стамбулі

СТАМБУЛ, Туреччина. — 3 червня таксист в'їхав в групу демонстрантів, які брали участь в антиурядових акціях протесту. У результаті загинула одна особа. Це перша офіційно підтверджена смерть під час заворушень. Внаслідок випадку загинув 20-річний Мемет Айвалітас. Ще четверо осіб отримали поранення. Один з потерпілих перебуває у критичному стані. Акції протесту тривають у Стамбулі з 28 травня. Спочатку вони були організовані активістами, які виступають проти реконструкції площі Таксим у центрі міста, а потім, після жорстокого поводження поліції з протестувальниками, вони переросли в політичні демонстрації. Крім того, акції перекинулися на інші міста Туреччини, включаючи Анкару, Анталію та Ізмір. Демонстранти вимагають відставки уряду прем'єр-міністра Реджепа Таїпа Ердогана. Населення невдоволене репресіями щодо опозиції, обмеженням свободи слова, а також прийняттям законів, які поступово перетворюють Туреччину з світської держави на ісламську. Р.Т. Ердоган, у свою чергу, звинувачує у заворушеннях екстремістів, яких підтримує опозиція і якісь сили з-за кордону. Поліція розганяє маніфестантів за допомогою сльозогінного газу і водометів. За останні дні влада затримала понад 1,700 протестувальників. За даними „Amnesty International“, у ході сутичок правоохоронних органів з демонстрантами постраждала понад 1,000 осіб. („Кореспондент“)

■ Пожежа в московському метро

МОСКВА. — Щонайменше 31 особа постраждала внаслідок пожежі в московському метро, повідомила 5 червня влада російської столиці. Близько 4,500 осіб були евакуйовані з метро в Москві, Сокольницьку лінію тимчасово закрито. Рятувальники повідомили, що між станціями „Охотний ряд“ і „Бібліотека ім. Леніна“ сталася пожежа через загоряння силового кабелю. Пожежа спричинила значне задимлення. (Радіо „Свобода“)

■ Швейцарія обмежила міграцію

БЕРН, Швейцарія. — 1 червня Швейцарія запровадила квоти на кількість громадян Єврозону, які отримують право на працю в країні. Швейцарія не входить до складу ЕС, але раніше підписала низку угод з Брюсселем, які гарантують свободу пересування в Європі. Тепер влада країни заявляє, що рівень іміграції досяг неприйнятно високого рівня, і що протягом найближчого року кількість дозволів на працю для громадян ЕС буде обмежена. Брюссель, зі свого боку, заявив, що такий крок може завдати серйозної шкоди двостороннім взаєминам. Рівень безробіття у Швейцарії становить 3 відс. Мігранти складають приблизно 25 відс. всієї робочої сили країни. (Бі-Бі-Сі)

■ У Чехії здивовані заявами Р. Кузьміна

ПРАГА, Чехія. — Міністерство закордонних справ Чехії „зі здивуванням“ занотувало висловлювання заступника Генерального прокурора України Рената Кузьміна про те, що в цій країні „під виглядом політичного притулку людям надали простір для фальсифікації матеріалів слідства“ у справі про вбивство Євгена Щербаня, заявила 29 травня речник Міністерства закордонних справ (МЗС) Чехії Йогана Грогова. „Однак, ми віримо, що ці висловлювання ніяк не стосуються Чеської Республіки. Мова про внутрішньоукраїнські дебати, які нашої країни не торкаються“, – наголосила вона. На запитання, чи має намір ближчим часом міністер закордонних справ Карел Шварценберг відвідати Україну, речник МЗС відповіла, що „наразі про візиту в Україну ближчими тижнями інформації немає“. Чоловік колишнього прем'єра Юлії Тимошенко, яку нині звинувачують у причетності до вбивства 1996 року народного депутата Євгена Щербаня, Олександр Тимошенко, який отримав притулок у Чехії, відкинув ці твердження, назвавши їх недостатніми і провокаційними. (Радіо „Свобода“)

Темна політика веде у „Мутний“ союз

Неприйнятний для більшості українського суспільства намір Віктора Януковича у 2015 році продовжити своє президентство на наступні п'ять років може здійснитися лише завдяки нещирій, нечесній, темній політиці. Далі їй і темніти нема куди. Політичне повітря України просякнуте таким фальшем, що всі заяви влади слід розуміти цілком навпаки, і в чому вона найбільше впевняє, у те найменше треба вірити.

Цієї весни Партія Регіонів раптом голосно закричала, що веде Україну до Європи – щоправда, без „фашистів“, якими вона обізвала опозицію і весь національно-патріотичний рух. А тим часом В. Янукович, без жодних попереджень і пояснень, поїхав 26 травня в Сочі на зустріч з Президентом Росії Володимиром Путіним, тобто у протилежний від Європи бік. А ще через пару днів, 28-29 травня, В. Янукович в Астані, столиці Казахстану, вже випрошував для України статус спостерігача в Митному союзі, який від 2015 року буде називатися Євразійським економічним союзом.

Україна має ясний закон „Про засади зовнішньої політики“, і він визначає євроінтеграцію як єдиний зовнішньополітичний курс. А от що таке, з погляду міжнародного права, Митний союз, не знає ніхто. Ба – не знають навіть двоє (з трьох) його членів, Білорусь і Казахстан. Ще наприкінці 2009 року білоруський провідник Олександр Лукашенко остерігав, що його країна вийде з Митного союзу, якщо, мовляв, „ці два монстри“, Росія і Казахстан, почнуть тиснути на Білорусь.

Властиво, монстром є тільки Росія, котра в будь-якому своєму новому „союзі“ нічого не дозволить вирішувати іншим членам, а діятиме виключно у власних інтересах.

Навіть казахи вже дійшли до голови по розум. У жовтні 2012 року їхній Президент Нурсултан Назарбаєв на Стамбульському економічному форумі раптом виступив ініціатором Тюркського союзу і зробив дуже неприємну для Москви заяву: „...За 150 років казахи ледь не позбулися своїх національних традицій, звичаїв, мови, релігії. З допомогою Всевишнього ми в 1991 році проголосили свою незалежність. Коло майбутнього Тюркського союзу – Казахстан, Узбекистан, Азербайджан, Киргизія, Туреччина, Тюркська республіка Північного Кіпру...“.

Нерозв'язні внутрішні суперечності „Мутного“ союзу змушують Москву якнайшвидше підпорядкувати своєму впливові Україну. Ще зовсім недавно В. Путін казав, що Митний союз не передбачає статусу країн-спостерігачів, а лише членство. Вже передбачає. Вже 31 травня у Мінську розставлено пастку для України – підписано Меморандум про статус спостерігача у Митному союзі.

Цей „статус“ – тільки для замилювання очей. Економічний радник В. Путіна Сергій Глазьев на зустрічі з журналістами в Астані ствердив: „Для української громадської думки важливо зрозуміти, що неможливо одночасно підписувати угоду про асоціацію з Європейським союзом і брати участь у Митному союзі, а статус спостерігача надається тільки тим державам, які хочуть увійти в наші інтеграційні об'єднання...“.

Яким же лицемірством виглядають на тлі цих слів запевнення В. Януковича у вірності європейському курсові!

Коментуючи ці події, глибокий знавець українських реалій і експерт моніторингового комітету Парламентської асамблеї Ради Європи Ганне Северінсен сказала в інтерв'ю для „Українського тижня“: „Український уряд грає в небезпечну гру, претендуючи на статус спостерігача у Митному союзі. Уряд грається з майбутнім України...“.

Залишається одне тільки запитання: чому мовчить опозиція? Чи є вона насправді опозицією до згубних для України намірів „регіональної“ влади?

ІСТОРІЯ

Фундації УВУ – 40 років

Іван Буртик

Ідея створення Фундації Українського Вільного Університету (УВУ) існувала від перших днів його створення у Відні 1921 року. Після поразки Визвольних змагань науковці та журналісти, зрозуміли, що головною причиною невдачі було вікове поневолення України, брак інтелігенції та національної свідомості, тому й вирішили організувати університет. З Відня осідок переїхав до Праги, бо тут були більші можливості.

Від перших днів свого існування УВУ змагався з фінансовими труднощами. Першим жертводавцем і приятелем був Президент Чехословаччини Томас Масарик. Завдяки його сприянню УВУ проіснував до приходу советської влади у 1944 році. Тисячі молодих людей за 23 роки досягнули вищі студії, одиниці повернулись в Україну, а більшість залишилась у Німеччині – в Авзбурзі і Мюнхені. Ректор о. Августин Волошин залишився в Європі, був арештований більшовиками і розстріляний.

Професійні вихідці з України поповнили професорський склад УВУ, з допомогою таборової молоді поладнали шкільний будинок, і УВУ, один з перших університетів у Мюнхені, розпочав семестер у другій половині 1946 року. Студенти не мали засобів не тільки на оплату, а навіть на прожиток, а в додатку валютна реформа марки у Німеччині створила кризу для університету. Найбільш критичний час довелось пережити УВУ після ліквідації іміграційних таборів та переселення українців до заокеанських країн. УВУ продовжував існувати тільки завдяки дотаціям від уряду.

Поповнене новими силами в Америці Товариство алюмінію і приятелів (ТАП) УВУ почало жертвними збірками допомагати УВУ. В тому часі мало знали про існування УВУ. Щойно відзначення 30-ліття УВУ у Нью-Йорку, в 1951 році, зацікавило більше коло інтелігенції і преси, яка почала інформувати спільноту про діяльність УВУ і ТАП. Під кінець 1950-их років ТАП мало 11 філій у більших громадах українських поселень.

Діяльність УВУ і ТАП підніс в 1960-их роках новообраний ректор, проф. д-р Володимир Янів. Саме завдяки його старанням дипломи УВУ визнано на рівні німецьких в Німеччині та інших країн Європи. Відзначення 50-ліття УВУ у багатьох країнах світу не тільки піднесло авторитет університету, а й поповнило його професійними силами та чисельним студентством, також і приходами. Активна наукова діяльність УВУ почала непокоїти советську владу, яка засудила у 1971 році закордонних українських „реакціонерів та буржуазних націоналістів, що перешкоджають у позитивних змінах Радянського Союзу“. Ректора В. Янева назвали „продажним прислужником капіталістичних агресорів“. Ворожу пропаганду посилювали локальні прислужники та їхня преса, які в той час мали до певної міри успіх в Америці.

Щоб забезпечити майбутнє УВУ перед советською агресією, треба було діяти. Тому на нарадах ТАП у Пасейку, Нью-Джерзі, на пропозицію голови Івана Буртика, одностайно вирішено переіменувати ТАП на Тимчасову фундацію УВУ й організувати фонди. Прихід близько 7,000 дол. з відзначень ювілею УВУ у Нью-Джерзі став першим вкладом до Фундації. Збірка пожертв проходила слабо, бо на місяць пізніше прихильники закупу трьох катедр при Гарвардському університеті оголосили свою грошову збірку на 9 млн. дол.

УВУ – єдиний у цілому світі український університет, якого не має жодна нація, який у нагірші історичні часи стояв і стоїть в обороні української правди, науки та історичних фактів.

По довгих трудах управі вдалось зареєструвати у стейті Нью-Джерзі Фундацію УВУ як фінансову інституцію 19 травня 1973 року. У 1975 році фундація одержала статус неприходової інституції згідно з яким жертводавці мали право відчислювати свої пожертви від особистих податків. В другій половині 1977 року, з уваги на централізацію українського життя на східньому побережжі, управа Фундації рішила перенести осідок до Нью-Йорку, де існує й сьогодні.

Не згадую поіменно всіх основоположників Фундації, членів управи та філій, з яких небагато залишилось у живих. Вічна пам'ять покійним та многоліття живим. Кінчаючи 65-літню працю для Фундації, хоч висловити щире подяку всім добрим людям за їхню жертвенність та зрозуміння вагомості рідної науки, які на всі заклики були готові допомогти.

Однією з найбільших нагород було запрошення незнайомої жінки з Гартфорду приїхати за жертвою на Фундацію. Жінка лежала у ліжку. Вона витягнула з подушки 50 дол. з словами: „Це останні мої гроші. Візьміть і бийте більшовиків хоч словом, бо мечем немає кому“. Зворушений тим, я не думав брати її жертву, а радше хотів їй допомогти, та вона рішуче заперечила. Після того вона померла і в заповіті залишила свою хатину для Фундації. Той образ ніколи не зітреється у моїй пам'яті.

Однією з найбільших гіркот була і далі є байдужість великої частини нашої спільноти тут і в Україні, яка не може позбутись пережитого страху, меншевартості, рабських почувань та зневіри до власних сил, що у сукупності знецінює і решту невинної в тому нації. Якби наша спільнота розуміла вагомість рідного університету, допомагала йому розбудуватись, то сьогодні і доля нашого народу була б іншою.

УВУ омолодився, новий ректор з України проф. д-р Ярослав Мельник інтенсивно наводить порядки в УВУ. У Фундації перейняв головування від сеньйора Теодора Воляника працюючий і патріотичний адвокат Аскольд Лозинський. Так що є надія на великий успіх.

Кліфтон, Нью-Джерзі

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$65.00 на рік, \$40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – \$55.00 на рік, \$35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3040
Fax (973) 644-9510
E-mail adukr@optonline.net

Передплата

Володимир Гончарик ☎ (973) 292-9800 x 3042
E-mail subscription@svoboda-news.com

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Чи опозиція зможе змінити лад в державі?

В оновленому парламенті України тривають спроби провести ідеологічне оздоровлення. Ідеологічну боротьбу почало Всеукраїнське об'єднання „Свобода“ законопроектом з вимогою уживання української мови в парламенті. А згодом „Єдиний центр“ зажадав, щоб чиновники і працівники силових структур здавали іспит з української мови, а об'єднана опозиція „Батьківщини“ і УДАР внесла законопроект, який вимагає введення графі „Національність“ в свідоцтва особи.

Регіонали відповіли внесенням проекту, який протидіє проектів опозиції. Для успіху пропонується координація голосів та послідовність акцій, класичним прикладом яких є успішний внесок опозиції за чесне голосування.

Виступ „Свободи“ в парламенті викликав конфліктні відгуки в державі і осуд в Європейському союзі. Але позиція „Свободи“ є єдиною, яку сучасна влада респектує, і вона зараз віддзеркалює сучасний дух, що росте в народі і що задокументовано 11.44 відс. голосів за „Свободу“ в останніх виборах до парламенту.

Щоб зрозуміти та об'єктивно оцінити патріотичну позицію політичних партій, треба перш глянути у минуле та сучасність України.

Національна свідомість народу України була віками нищена окупантами, а особливо царською Росією, а згодом – у Радянському Союзі. В тих окупаціях, через загрозу фізичних суворих дисциплінарних акцій, немала частина громадян побоювалась виявляти свої національні sentimenti. Дехто навіть не наважувався передавати свою любов до української нації нащадкам, бо діти не вміють поза хатою мовчати. І нові покоління виростили з почуттям меншвартості.

В. Янукович у своїх перед виборами виступах поділив народ України на своїх прихильників, яким обіцяв проросійську мовну політику, а решті громадянства він обіцяв добробут. Прихильникам – зрусифікована ідеологія, а решті вистачить ковбаси. Політику регіоналів підтримали 30 відс. виборців. Після обрання В. Януковича президентом стара радянська гвардія перебрала владу. Україна прийняла проросійську ідеологію. Регіонали проводять реформи проти української мови. Вони маніпулюють, щоб закони служили їх цілям. Регіонали вводять авторитарний устрій, а щоб позбутися політичних опонентів, вони їх, в радянському стилі, ув'язнюють.

Населення України складається з 78 відс. українців і 22 відс. меншин. За сучасної влади в Верховній Раді є 22 відс. українців і 78 відс. депутатів інших національностей. Виглядає, що при кермі держави немає або майже немає українців. Представництво меншин в уряді держави та в парламенті є природним та бажаним явищем, але абсолютне керування керма державою меншинами не відповідає навіть загально прийнятим нормам у сучасному світі. І тому те, що зараз в Україні діється, є підкорювання української нації деспотичними меншинами.

Окупації минувшини та сучасна влада меншин довели народ до мовного розколу та ідеологічного розгублення, а українську державність – до національного занепаду. Для здорового національного розвитку державності Україна потребує сприятливих умов, потребує зміни ладу-устрою. Та беручи до уваги авторитарні тенденції, для зміни ладу неминуха потреба зміни влади.

Демократично змінити владу буде можливо через вибори президента, які відбудуться в 2015 році. На питання, хто ті вибори виграє в умовах, до яких регіонали довели систему управління, з фальсифікаціями виборчих вислідів, нелегко відповісти. Тому моя відповідь буде умовною: успіху можна чекати, якщо голосування буде чесно проведено, а опозиція не розпрошуватиме голоси виборців і поставити від опозиції тільки одного кандидата.

За регіоналів проголосують ті, кого вдоволяє радянська ідеологія та мовна політика регіоналів. Та зараз, згідно з пресою, в Україні, навіть в Донбасі, регіонали разом з президентом втрачають прихильників. Щоб виграти вибори голосами сучасних прихильників, голосів у регіоналів не досить, їм потрібні голоси нейтральних чи безпартійних виборців. Та безпартійні виборці підтримають тільки ту владу, яка подбає про добробут, а в державі добробуту зараз немає.

Шанси виграти наступні вибори опозиція має. Виступи „Свободи“ та партії „УДАР“ у парламенті пробудили в народі волю відкрити глибоко заховане почуття господаря у своєму домі. І падіння популярності регіоналів вказує, що народ готовий передати опозиції кермо держави. Питання є тільки, чи опозиційні політики будуть готові перебрати відповідальність вести державу для народу.

Ярослав Жмуркевич
Гантінгтон Велі, Пенсильванія

Уточнення

В газеті „Свобода“ з 26 квітня, у дописі Романа Ковалю „Микола Міхновський повернувся до рідної Турівки“ допущена неточність у тому, що село Турівка є в Тернопільській області, а М. Міхновський справді народився в селі Турівка, але воно тоді було у Прилуцькому повіті на Полтавщині. Тепер Турівка належить до Згурівського району Київської області.

Петро Твардовський,
Парма, Огайо

ШУКАЄТЕ РОБОТУ? МОЖЕМО ДОПОМОГТИ!

Шукаємо ліцензованих продавців страхувань життя та ануїтетів. У випадку відсутності ліцензії, можемо сприяти її отриманню.

888-538-2833

Український Народний Союз

Польською мовою – про Волинь!

У видавництві Києво-Могилянської академії цього року вийшла у другому доповненому виданні книга Володимира В'ятровича „Друга польсько-українська війна. 1942-1947“, що викликало чималий відгук в Україні і за кордоном. Автор вперше використав документи з раніше недоступних архівів КГБ. І саме ці документи проливають певне висвітлення сумновісних подій на західних українських землях у 1942-1947 роках. Книга В. В'ятровича спростовує та науково захищає українців від ворожих нападок шовіністичних угруповань.

На превеликий жаль, теперішній проросійський провід Віктора Януковича не тільки неспроможний дати належну відсіч всім тим звинуваченням, але й робить все, щоб якнайгірше очорнити перед всім світом українців, особливо УПА та ОУН. Українці боролися за своє національне і духовне збереження, за національне звільнення з польського ярма і суверенність.

На базі Крайової управи Ліги українців Канади, Крайової управи Ліги українців Канади та їхніх відділів, Об'єднання лемків Канади, Об'єднання українців „Закерзоння“, СУМ-Етобіко, Товариства колишніх вояків УПА створено ініціативний комітет „Волинь-1943“, що ста-

вить своїм завданням уможливити якнайскоріший переклад польською мовою та видання другої доповненої книги В. В'ятровича. Ця книга є найкращою, науково обґрунтованою на базі архівних матеріалів, відповіддю полякам в обороні справедливості та спростуванні роздутих, документально неперевірених даних про ті події, що мали місце на Волині.

Комітет „Волинь-1943“ звертається до всіх свідомих українців, громадських установ за допомогою у виданні цієї книги.

Комітет планує провести якнаймасовішу презентацію та розповсюдження її у Польщі, бо ця книга стане приводом для широкої дискусії у польських наукових та елітних колах. Теж маємо в дальших плянах створити версію цієї книги англійською мовою та пустити її в інтернет. Перекладом книги на польську мову вже зайнятий відомий історик Мирослав Іванік.

Чеки просимо пересилати на відкритеkonto в Кооперативній спілці „Будучність“ з написом „Volyn 1943“ на рахунок 65454 або на адресу Дому ім. Тараса Шевченка: 482 Horner Ave., Toronto On M8W 2B7, Canada.

Богдан Головацький
Торонто

Громадський комітет „Волинь-1943“ (зліва): Славко Семчишин, Петро Кардаш, Марійка Яцила, Андрій Ротко, д-р Володимир В'ятрович, Ярослав Крет, Микола Свинтух-Заверуха (голова комітету), Євген Ладна, Марійка Дубик, Орест Яцила, Богдан Головацький, Адам Стець, Мирослав Іванік (перекладач книжки). (Фото: Віктор І. Гласко)

Випишіть „СВОБОДУ“!

Ціни за передплату (в американських доллярах):

	Рік	Півроку
Член УНСоюзу	55.00	35.00
Не член УНСоюзу	65.00	40.00

Передплата включена Прошу надіслати мені рахунок

Прошу вислати „Свободу“ на адресу:
(Print in English)

Name: _____
Address: _____
City: _____ State: _____
Country: _____ Zip code: _____
Tel.: () _____

Я є членом УНСоюзу _____ відділу

Телефон відділу передплати: (973) 292-9800, додатковий 3042
Електронну версію „Свободи“ можна передплатити на веб-сторінці: www.svoboda-news.com/peredplata.htm

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Делегація КУК відвідала Саскачеван

ОТАВА. – Президент Конгресу Українців Канади (КУК) Павло Грод та виконавчий директор Тарас Залуський завершили візит до Реджайни та Саскатуну 9-12 травня.

9 травня делегація КУК зустрілася з головою Консультативного комітету Саскачевану з питань взаємин між Україною і Саскачеваном Джері Луцкем та секретарем Виконавчої ради Ріком Мантеєм. Були обговорені питання імміграції, канадсько-українських економічних взаємин та співпраці з Україною на рівні громадянського суспільства.

Делегація відвідала українську програму у „Miller High School“, зустрілась з студентами та викладачами. Потім відбулась зустріч з виконавчою владою КУК у Реджайні у „Selo Gardens“, на яку П. Грод запросив 90 осіб для обговорення питань розвитку громади. Окрасою події став виступ хору „Іскра“ з Реджайни.

П. Грод вручив медалі Діамантового ювілею

Королеви Єлизавети II президентів філії КУК в Реджайні Едові Лисикові та Євгенові Креновському від імені Девіда Джонстона, генерал-губернатора Канади.

10 травня делегація зустрілась з Віцепрем'єром Кеном Кравцем у будівлі Законодавчих зборів Саскачевану. Делегація привітала міністра з його успіхом в ухваленні закону про Голодомор і його конкретним, відчутним підходом до взаємин між Саскатуном і Україною. Сторони також обговорили включення історії Голодомору і перших канадських акцій з інтернування під час Першої світової війни до навчальної програми провінції.

У Саскатуні члени делегації зустрілися з директором Міжнародних програм для Інституту прикладної науки і техніки Саскачевану Анжелою Войціховською, з головою Ради національних мистецтв Андреа Копилех, представниками виконавчої влади відділу КУК у Саскатуні.

Увечері, в Українському музеї Канади, відділ КУК влаштував урочистий захід, на якому було вручено медалю Діамантового ювілею Королеви Єлизавети II президентів провінційної ради КУК Славкові Кіндрачукові. З українськими піснями виступили Ларі Клопушак і Степан Кодак.

11 травня делегація зустрілась з співголовою Іміграційного комітету КУК Сергієм Королюком та Євгеном Дувалком, щоб обговорити важливі для української громади питання імміграції.

Під час зустрічі з о. Тарасом Удодом від Української Православної Церкви Канади було обговорено питання співпраці КУК з Церквою.

Відбулася також зустріч з президентами провінційної ради і відділу КУК С. Кіндрачуком і Марлін Боднар, з Єпископом Браяном Байдою з Єпархії Саскатуну, Української Католицької Церкви Канади. П. Грод разом з С. Кіндрачуком, М. Боднаром і посадником міста Саскатуна Дональдом Дж. Ачісоном відвідав фестиваль „Весна“ в Саскатуні.

КУК

Вручено дипломи у Богословській семінарії

САВТ-БАВНД-БРУК, Нью-Джерсі. – 24 травня 17 випускників отримали академічні дипломи про закінчення Свято-Софійської Української православної богословської семінарії. Митрополит Української Православної Церкви в США Анто-

ній, ректор і голова опікунської ради семінарії, очолив урочистість.

З цієї нагоди також були присутні голова Консисторії УПЦ Єпископ Даниїл, члени опікунської ради семінарії та ради Митрополії, а також близько 170 гостей та відвід-

увачів Митрополії УПЦ в США.

Вранці всі студенти зібралися у каплиці Трьох Святителів. Літургію відслужив Єпископ Даниїл разом з о. Антонієм Перкінсом, викладачем семінарії, та священниками-випускниками, які ще недавно стояли у

каплиці як семінаристи.

Офіційна церемонія розпочалася з процесії від головного будинку Консисторії. Випускники та професори з хоругвою семінарії, подарованою випускною клясою, попрямувала до Культурного центру на вручення дипломів. Після Молебня, який служили Митрополит Антоній та Єпископ Даниїл, розпочалася урочиста частина. Церемонію відкрив протоєрей Василь Завірюха, проректор семінарії, який висловив особливу вдячність трьом особам – бл. п. Митрополитові Костянтинові, протопресвітерові Франкові Істочину та ігуменнові Григорієві (Вулфенденові), які послужили особистим прикладом освітнього та пастирського досвіду для багатьох поколінь духовенства Церкви.

Протопресвітер Томас Фіцджеральд, професор церковної історії та історичної теології, декан Грецької православної семінарії в Бруклайні, Масачусетс, виступив з промовою, в якій дав настанову випускникам іти в світ, розділяючи Слово Боже з безумовною любов'ю і самопожертвою.

Отці А. Перкінс та Василь Паскас звернулися з словами підбадьорення до своїх однокурсників і подякували адміністрації та викла-

Першоєрархи та випускники семінарії Української Православної Церкви в США.

(Закінчення на стор. 9)

СТЕФАН ВЕЛЬГАШ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
STEPHAN J. WELHASCH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
548 Snyder Ave., Berkeley Heights, NJ 07922
Tel.: 908-508-1728 • Fax: (973) 292-0900
e-mail: swelhasch@gmail.com

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

Д-р Леся Зборовська Голуб
лікар психолог для дітей, молоді і дорослих
лікування страху, депресії, проблем
спілкування і поведінки
622-624 Valley Rd., Suite 6A
Upper Montclair, NJ 07043
Tel.: (973) 655-9472 Н. Дж. ліцензія S1003562

Довідники видано українською мовою

ЧИКАГО. – Скарбник Кук-Кавнті в Іліної Марія Папас 21 травня представила громаді кілька брошур, пов'язаних з майновими податками, виданих українською мовою. У презентації брали участь представники Ілінойського відділу Українського Конгресового Комітету Америки. На фото: учасники презентації (зліва): Павло Бандрівський, президент Кук-Кавнті Тоні Преквінкл, Генеральний консул України в Чикаго Андрій Преведник, Марія Папас, Юліян Кулас, Пет Міхальські.

Д-р Аскольд Лозинський – новий голова Фондації УВУ

НЮ-ЙОРК. – 11 травня у приміщенні Українських Державницьких Організацій відбулися річні Загальні збори Фондації Українського Вільного Університету (УВУ).

Їх відкрив голова Фондації Теодор Воляник. Головував на зборах д-р Аскольд Лозинський, а обов'язки секретаря виконував Богдан Гаргай. Номінаційна комісія працювала у складі Т. Воляника, д-ра Олександра Лужницького та інж. Мирона Свідерського.

У праці зборів взяли участь декан УВУ у Мюнхені Марія Пришляк та колишній ректор УВУ, академік Леонід Рудницький.

За діяльність Фондації протягом минулого ділового року звітував голова Т. Воляник. За цей час відбулося три засідання Управи, видано Різдвяну та Великодню летючки для української громади з закликом складати пожертви на Фондацію. Виділено 50 тис. дол. у формі стипендій для УВУ.

У звітному часі Фондацію УВУ відвідали Президент Національно-

го університету „Кієво-Могилянська академія“ Сергій Квіт та професор Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка Володимир Сергійчук.

Голова Фондації УВУ брав участь у всіх громадських заходах на крайовому та місцевому рівнях, використовуючи ці заходи як нагоду закликати громаду до активної підтримки УВУ.

Висловивши подяку усім жертводавцям та членам Управи за ділову і дружню співпрацю, Т. Воляник повідомив, що після семи років очолювання Фондації УВУ більше не кандидуватиме на цю позицію, однак, готовий й надалі працювати для добра Фондації.

Письмовий звіт подав заступник голови та голова журі Літературного конкурсу ім. Воляників-Швабінських академік Л. Рудницький.

За приходи і видатки звітував фінансовий керівник Богдан Савицький.

Заступник голови Фондації А. Лозинський у своєму звіті

подав до відома, що упорядковано фінансові справи з будинком-спадком Михайла Пирського та невдовзі буде засновано веб-сайт Фондації УВУ.

Голова Контрольної комісії Ярослав Оберишин ствердив, що діяльність Управи заслуговує на признання та подяку, а фінансове діловодство проваджено фахово та згідно з усіма бухгалтерськими і державними приписами.

У дискусії над звітами брали участь Михайло Казаренко, Л. Рудницький, М. Пришляк, Іван Буртик, Марія Бакалець та О. Лужницький, які в загальному позитивно оцінили працю Управи Фондації УВУ.

На пропозицію Контрольної комісії збори одногосно уділили абсолюторію уступаючій Управі.

У спеціальному листі до Управи з нагоди цих зборів ректор УВУ Ярослава Мельник від імені Сенату університету, Професорської колегії та студентства УВУ висловила подяку Фондації за довголітню фінансову та моральну підтримку.

До новообраної Управи Фондації УВУ ввійшли: А. Лозинський – голова; Т. Воляник, Л. Рудницький та І. Буртик – заступники голови; Степан Слуцький – україномовний секретар, Лада Кий – англomовний секретар; Б. Савицький – фінансовий референт; Микола Меґец, М. Казаренко, Марія Поліщук, Степан Качурак, Петро Матіяшек (Київ), Ігор Мірчук – члени.

Контрольну комісію обрано у складі: Я. Оберишин – голова; Ігор Гайда, Мирон Свідерський – члени, а тростистами Фондації – Альберта Кіпу, Богдана Качора, О. Лужницького, Андрія Шуля, А. Лозинського.

Новообраний голова Фондації д-р А. Лозинський подякував попередньому керівникові Фондації Т. Воляникові за його довголітню самовіддану працю і запевнив, що спільно з Управою буде наполегливо працювати для добра Українського Вільного Університету.

Прес-служба Фондації УВУ

Загальні збори Кредитівки „Самопоміч“ відбулися у двох штатах

Іван Буртик

ВИПАНІ, Нью-Джерзі. – Завдяки технологічним досягненням, загальні збори Української Американської Федеральної Кредитової Спільки „Самопоміч“ відбулися 18 травня у Чикаго і Нью-Джерзі одночасно через інтернет. Члени спільки могли спільно брати участь у нарадах та голосуваннях. З управи кредитівки присутніми в Нью-Джерзі були заступник президента Ярослав Завійський, заступник президента дирекції Ігор Ляшок та члени Дорадчого комітету від Нью-Джерзі Михайло Дзіман, Дарія Твардовська-Винсент, Орест Цяпка, Андрій Гречак, управителі філій Михайло Козюпа та Володимир Ковбаснюк.

Звітували президент Богдан Ватраль в Чикаго та його заступник Я. Завійський у Нью-Джерзі. Попри існуючу економічну кризу в США, кредитівка одержала досить поважну суму чистого прибутку за 2012 рік – 1.04 млн. дол. Крім того, 2 млн. дол. поповнили до 6 млн. дол. Фондацію „Самопоміч“, а резервовий фонд сягнув 85 млн. дол. Довелось віддати 4.2 млн. дол. федеральній владі на покриття втрат американських центральних корпоративних кредитівок.

У Нью-Джерзі філія кредитівки мала важкий рік, заявив Я. Завійський, бо, крім економічних негараздів, ще і гураган „Сенді“ завдав шкоди, але все ж такі приходи сягнули 324 тис. дол., а капітал філії збільшився до 16.5 млн. дол.

Були також пожертви для різних установ, організацій, шкіл та церков. У звіті голови фондації „Само-

поміч“ Орести Фединак було зазначено, що тільки фондація видала на громадські потреби близько 400 тис. дол.

На жаль, ще не вся спільнота доцінює важку працю для добра громади. Коли б всі громадяни, які належать до шкіл, церков, спортивних, молодіжних та інших організацій, були б членами кредитівок, то

вони мали б значно вагомішу допомогу. А допомога потрібна. Через відсутність фондів зачинаються народні дома, порожніють церкви та школи. Мабуть, багато людей не розуміють слова „Самопоміч“, не знають, що кожен її член є співвласником фінансової інституції, не усвідомлюють всіх благ, які дає рідна інституція.

Тож пам'ятаймо народну мудрість „Свій до свого по своє, бо свій як не заплаче, то хоч скривиться“. Тільки мудра ошадливість у сучасному житті є запорукою майбутнього.

Президентом Української Американської Федеральної Кредитової Спільки „Самопоміч“ обраний Б. Ватраль.

Провідники Української Американської Федеральної Кредитової Спільки „Самопоміч“ (зліва): Ігор Ляшок, Володимир Ковбаснюк, Андрій Гречак, Орест Цяпка, Дарія Твардовська-Винсент, Михайло Дзіман, Михайло Козюпа, Ярослав Завійський.

Вручено дипломи...

(Закінчення зі стор. 8)

дачам семінарії за їх прихильність та науку. Відбулася відеопрезентація, підготовлена деканатом семінарії, з метою віддання належного випускникам за їхню наполегливість. На завершення церемонії до випускників звернувся Митрополит Антоній

з настановчим словом.

Магістрами богослов'я стали оо. Григорій Чумак, Михайло Данчак, Василь Довган, Іван Галушак, Борислав Кронер, Андрій Матлак, Паїсій МакГрат, В. Пасакас, А. Перкінс, Френсіс Релла, Марк Свіндл, Зіновій Жарський, а також Чарльз Сандерсон, Джеймс Губа, Богдан Хроменко, диякони Михайло Саваринський і Микола Захарий.

Академічний ступень магістра в галузі прикладної теології отримав диякон Джеймс Кернс. Академічний ступень ліценціята богослов'я отримали диякон Филип Гарендза та іподиякон Іоан Мазур.

День завершився офіційним бенкетом з нагоди випуску студентів семінарії.

Консисторія УПЦ в США

Відзначили ювілей „Світлички“ Українського Золотого Хреста

Осип Рощка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – В історію „Світлички“ Українського Золотого Хреста золотими буквами буде вписане 50-ліття її існування. Це підтвердило святкування, яке відбулося 28 квітня при участі української громади, що щертю заповнила головну залю Українського освітньо-культурного центру. Близько 400 осіб були у залі: батьки з дітьми, 100 випускників садочка, малята-виконавці програми, 20 учителів садочка та директорів „Світлички“.

У рік ювілею „Світличка“ має 65 дітей в тижневій і суботній програмах, з якими працюють вісім учителів. Діти перебувають в рідному середовищі, чують рідне слово, вивчають крок за кроком свою традицію та культуру. Вони засвоюють, крім мови, дитячий фолкльор, входять у світ мистецької творчості і вчать ся творити. При „Світличці“ є бібліотека для дітей.

Співголовами організаційного комітету були Слава Галавай і Лілія Мельничук, які кілька місяців готували це свято. У комітеті було 20 членів.

52-сторінкова пропам'ятна книжечка вмістила всі офіційні виступи. Організаторка кооперативної світлички Христина Паліїв-Турченко зупинилася над початками світлички. Оскільки в 1962 році садочок 43-го Відділу Союзу Українок Америки був переповнений, вирішили власними силами організувати садочок, як це раніше зробили ентузіастки світлички при Пластовій станиці в Монреалі. Прийняли кооперативний спосіб ведення садочка. 20-ий відділ Українського Золотого Хреста взяв світличку під свою опіку. Наталія Лукянович була першою учителькою.

За 50 років „Світличка“ мала 34 учительки та понад 40 голів. Всі вони названі в ювілейній книжечці.

Д-р Наталя Пазузяк накреслила віхи розвитку і діяльності Українського Червоного Хреста, який збігом політичних обставин був примушений прийняти назву Українського Золотого Хреста, що не стояло на заваді його гуманітарній діяльності для добра української визволь-

Понад 20 дітей тримали на вишиваних рушничках маленькі хліби. (Фото: Степан Фартушок)

ної справи. В пропам'ятній книжечці підкреслено, що він був створений з ініціативи полковника Євгена Коновальця.

Програму свята відкрила С. Галавай коротким привітанням. Ведучими церемонії були Л. Мельничук та Юрій Коваль. Молитву перевів о. Володимир Костюк. Письмово привітав ювілярів Митрополит-Архієпископ Української Католицької Церкви у США Степан Сорока.

Душею свята були діти тижневого і суботнього садочка, які під орудою учительки Анни Коваль, яка вже 30 років є учителькою садочка, промовляли віршики, співали пісеньки. Раом з ними уся зала співала „Зелене жито, зелене, хороші гості у мене“. Дітям акомпанювала на фортепіані Марія Камінська. В одному виступі понад 20 дітей тримали на вишиваних рушничках маленькі хліби, з яким кланялися публіці і деклямували речення чи віршики, викликаючи сльози в присутніх.

Привітів з нагоди ювілею було чимало і всі вони поміщені в пропам'ятній книжечці. При-

вітали „Світличку“ Посол України в США Олександр Моцик, Українська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч“, дирекція Українського освітньо-культурного центру, президент Фондації „Спадщина“ Юліян Куляс, Українська Федерация Америки, Філядельфійський відділ Товариства українських інженерів Америки, Сестри Чину св. Василія Великого з Факс-Чейс-Манору, Українська громада Філядельфії, хор „Прометей“, танцювальний ансамбль „Волошки“, Українське гуцульське товариство „Черемош“, Український спортивний осередок „Тризуб“, батьки й учителі суботньої програми „Світлички“, багато інших.

З привітаннями виступили три колишні голови „Світлички“ – Оріся Гевка, Мотря Бойко-Вотерз і Л. Мельничук.

При головному вході були розміщені документальні матеріали з життя „Світлички“.

Телеканал 6 ABC ще того вечора розповів про ювілей світлички.

Дохід з ювілейної імпрези призначений на побудову ігрового майданчика для „Світлички“.

SOYUZIVKA HERITAGE CENTER

2013 Summer Camp Information

Soyuzivka Heritage Center
P.O.Box 529, Kerhonkson, NY 12446

Tennis Camp
June 23-July 4

Kicks off the summer with 12 days of intensive tennis instruction and competitive play, for boys and girls age 10-18. Attendance will be limited to 45 students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Camp is under the direction of George Sawchak.

Tabir Ptashat
Session 1: June 23-29
Session 2: June 30-July 6

Ukrainian Plast tabir (camp) for children age 4-6 accompanied by their parents. Registration forms will also be appearing in the Svoboda and The Ukrainian Weekly in March and April. For further information, please contact Neonila Sochan at 973-984-7456.

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Academy Workshop
June 30- July 13

Vigorous 2-week dance training for more intermediate and advanced dancers age 16 and up under the direction of the Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Foundation, culminating with performances on stage during the Ukrainian Cultural Festival weekend. Additional information <http://www.syzokryli.com/>

Ukrainian Heritage Day Camp
Session 1: July 14-19 • Session 2: July 21-26

A returning favorite, in the form of a day camp. Children age 4-7 will be exposed to Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, crafts and games. Children will walk away with an expanded knowledge of Ukrainian folk culture and language, as well as new and lasting friendships with other children of Ukrainian heritage. Price includes kid's lunch and T-shirt and, unless noted, is based on in-house occupancy of parent/guardian.

Discovery Camp
July 14-20

Calling all nature lovers age 8-15 for this sleep-over program filled with outdoor crafts, hiking, swimming, organized sports and games, bonfires, songs and much more. Room, board, 24-hour supervision and a lifetime of memories are included.

Chornomorska Sitch Sports School
Session 1: July 21-27 • Session 2: July 28-August 3

44th annual sports camp run by the Ukrainian Athletic-Educational Association Chornomorska Sitch for children ages 6-17. This camp will focus on soccer, tennis, volleyball and swimming, and is perfect for any sports enthusiast. Registration can be completed on-line by clicking on the link found at Soyuzivka's camp website - <http://soyuzivka.com/Camps>. Requests for additional information and your questions or concerns should be emailed to sportsschool@chornomorskasitch.org, or contact Roman Hirniak at (908) 625-3714.

Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Camp
Session 1: July 21-August 3
Session 2: August 4-August 17

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky), this camp is for aspiring dancers age 8-16, offering expert instruction for beginning, intermediate and advanced students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and plenty of fun are included. Each camp ends with a grand recital. Attendance will be limited to 60 students.

For applications or more info please call Soyuzivka, 845-626-5641, or check our website at www.soyuzivka.com

Добродійна Акція - Союзівка потребує Вас!

Організатор
Українська Народна Фундація
під патронатом
Посольства України-США

2013 Фестиваль Української Культури на Союзівці

Kerhonkson, New York

Забави
в п'ятницю
і в суботу
орк.
"Грім"

12-14 липня

www.vikamusic.com.ua

S
I
N
G
E
R

S
O
N
G
W
R
I
T
E
R

ПІСНЯ
"НАД НАШОЮ
УКРАЇНОЮ"
З КОНКУРСУ
КРОК ДО ЗІРОК

Віка

у супроводі оркестру

музика * танці * спів *
смачні традиційні страви *
ярмарок і багато більше...

Soyuzivka
Heritage Center

216 Foordmore Rd
Kerhonkson NY 12446
845-626-5641 • soyuzivka@aol.com
www.soyuzivka.com

Vendor info: 203-274-5579 • heritageuki@optonline.net

Василь Попадюк та "Papa Duke Band"

"Дунай"-Канада

Хор "Думка"

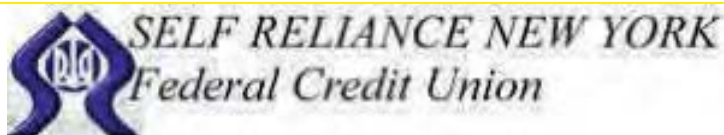
Школа Танцю Роми Прийми Богачевської

Транспорт для
гостей
Готель Hudson
Valley
1888-9-Hudson

"Дзвін"

Our Sponsors:

12-14 липня...

(Закінчення зі стор. 1)

го рівня.

3 грудня 2009 року Віка стала патроном та обличчям відомої міжнародної організації „Camps For Children of Chernobyl“ („Табори для Дітей Чорнобилю“), а в 2010 році вона закінчила Школу практичної звукорежисури у Москві.

У 2013 році Віка отримала диплом бакалавра престижного американського Full Sail University за спеціальністю Recording Arts. Про неї більше можна довідатись на веб-сайті www.vikamusic.com.ua.

Василь Попадюк

Серед артистів, котрі прикрасять сцену під час фестивалю, буде знаменитий скрипаль-віртуоз Василь Попадюк, якого називають „українським Паганіні“. Цього року славний лицар скрипки повертається на Союзівку з своїм гуртом музикантів „Papa Duke Band“. Його виконання вражає світ – здається, він народився зі скрипкою в руках й українським тризубом у серці.

Музична кар'єра В. Попадюка почалась у шестирічному віці в Київській музичній школі для обдарованих дітей ім. Миколи Лисенка. Надзвичайно талановитий музикант грає сьогодні на 15 різних інструментах, виконуючи музику та пісні в сучасній інтерпретації, але також пропонує свій власний авторський стиль, об'єднавши класичну, слов'янську, фолкльорну, циганську, популярну музику і джаз. Скрипаль перебуває в постійних творчих пошуках. Зі своєю концертною групою „Папа Дюк“ він

тепер працює над створенням нового творчого проекту, який поєднає гуцульські і латиноамериканські ритми.

Українець за походженням і канадець за місцем проживання, В. Попадюк часто їздить до України, в рідні і дорогі йому серцю краї, з концертами.

В. Попадюк гастролював у багатьох престижних концертних залах світу та виступав з відомими світовими виконавцями, зокрема з Хуліо Іглесіасом, Яном Гіланом, сліпим музикантом-гітаристом Джефом Хілі (Blind Man), Нією Вардалос (автором сценарію і виконавцем головної ролі у фільмі „My Big Fat Greek Wedding“), групою „Yes“ та інших.

Того ж суботнього дня, 13 липня, до вечірнього концерту під відкри-

Василь Попадюк

тим небом на головній сцені Союзівки приєднається прекрасний Український хор „Думка“ з Нью-Йорку, під керівництвом маестра Василя Гречинського. Цей колектив є одним з небагатьох українських творчих груп в діаспорі, які діють понад 60 років, а з приходом нової, четвертої, хвилі іммігрантів, переживають період піднесення. Хор „Думка“ – один з символів української громади США, яскравий представник української культури. Його виступи ніколи не завершуються без овацій і викликів на „біс“.

А свій власний великий концерт Хор „Думка“ представить у залі „Веселка“ в неділю, 14 липня.

У суботу концертну програму збагатить чоловічий хор „Дзвін“ з Філадельфії. Цей чоловічий колектив під керівництвом Нестора Кизимишина, безсумнівно, зачарує слухачів своїми багатими і різноманітними голосами та цінним репертуаром.

Союзівка гордиться своєю прямою причетністю до діяльності Школи Танцю Рومی Приймий Богачевської. Тепер молоді танцюристи, переважно студенти, під керівництвом Ані Богачевської Лонкевич, дочки пріми-балерини, відточують свою майстерність протягом усього літа і представлять фестивальні публіці у прекрасному виконанні танці, завершуючи концерт гопа-

ком-спектаклем.

Фестиваль дасть чудову можливість для учасників табору Рومی Приймий Богачевської завершити двотижневий курс народних танців блискучим виступом на сцені Союзівки.

А оскільки українці танців ніколи не забагато, фестиваль радо привітає гурт „Дунай“ з Канади. Цією захоплюючою групою з 15 молодих енергійних танцюристів керує Каміла Остапович-Ален. Їх репертуар включає „новий погляд“ на традиційні українські танці, представляючи відмінності народних танців багатьох регіонів України.

Серед музичних інструментів особливою шаную у музичному житті українського народу користується бандура, з якою тісно пов'язані усі героїчні епохи України. Слухачі насолодяться грою і співом відомої бандуристки Алли Куцевич, випускниці Львівської консерваторії, та оперної співачки Людмили Гравовської.

Ведучими на цьогорічному святі будуть Олександра Завадівська, Аня Томко та Ярмо Добрянський.

Багато інших виконавців візьмуть участь у фестивалній програмі. Заохочуємо читачів, потенційних гостей Українського Фестивалю, слідкувати за додатковими відомостями.

Загальні відомості

Від вечора п'ятниці, 12 липня, до неділі, 14 липня, Союзівка житиме Фестивалем, музика та спів лунатимуть у горах, запальні танці свідчитимуть про вогняний характер українського народу, захоплюватимуть глядачів та заохочуватимуть всіх до участі.

Харчовий майдан та станки української народної та художньої промисловості відкриватимуть щоранку о 10-ій год. Унікальні предмети українського мистецтва – вишиванки, писанки, різьба, тканини, кераміка, біжутерія та сувеніри приваблять багатьох-багатьох гостей. Безсумнівно, усім їм сподобається широкий вибір традиційних страв і напоїв, вареники, голубці та багато іншого.

Після денних різноманітних концертів та виступів щовечора відбуватимуться заборони з популярною оркестрою „Грім“, з традиційним українським завершенням – масовою колодийкою!

Ясна мета Союзівки

Від 1952 року, коли Український Народний Союз придбав посілість Союзівки з метою створити спеціальне місце для збереження та розповсюдження нашої багатой культури, для врятування молодого покоління від асиміляції, Союзівка успішно виконувала це своє завдання і нині далі передає новим поколінням українських американців любов і гордість до своєї національної культурної спадщини.

Наприклад, в минулому році понад 600 дітей взяли участь у багатьох таборах, організованих Союзівкою разом з іншими громадськими організаціями. Це більша кількість учасників, ніж у будь-якій іншій програмі молодіжних таборів в США.

Велику і ясну мету Союзівки коротко зформулювала скарбник УНСоюзу Рома Лісович: „Союзівка – це місце, де можна пізна-

ти ближче свою спадщину і нею гордитися. „Головне завдання – пропагувати та розповсюджувати нашу багату українську культуру. При щедрій підтримці спонсорів і донорів, Українська Народна Фондація буде працювати в цьому напрямку, щоб кожного року представляти це прекрасне свято української культури“.

Організатори, спонзори

Фестиваль, організований Українською Народною Фондацією – благодійною рукою Українського Народного Союзу (пожертви завжди бажані, бо забезпечують активне майбутнє Союзівки – табори та фестивалі).

Цьогорічний Український Фестиваль організований під патронатом Посольства України в США. Організатори вдячні офіційним спонсорам за підтримку, а саме Українському Народному Союзу та Кредитовій Спілці „Самопоміч“, Нью-Йорк.

„Ми сподіваємося на масову участь у Фестивалі. Ця участь буде вашою підтримкою у збереженні української спадщини та Союзівки“, звертається до усіх можливих гостей управитель Союзівки Нестор Паславський. Від додав: „Незважаючи на малу кількість вільних кімнат, будь ласка, зателефонуйте нам на 845-626-5641 для отримання додаткової інформації про Фестиваль. Наш сусідній готель, Hudson Valley Resort, має досить вільних кімнат до винайму та забезпечить гостей „маршруткою“ (автобусом) між Союзівкою та готелем“.

Головний секретар УНСоюзу Христина Козак заохочує секретарів УНСоюзу до добровільної акції громадської допомоги під час Фестивалю.

Щодо конкретного порядку подій та отримання додаткової інформації телефонуйте на Союзівку 845-626-5641, відвідайте сайт за адресою www.soyuzivka.com або зайдіть на Facebook-сторінку.

UKRAINIAN NATIONAL
FEDERAL CREDIT UNION

MAIN OFFICE

215 SECOND AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10003

Tel.: (212) 533-2980 • Fax: (212) 995-5204 • Toll Free: (866) 859-5848

Mailing Address: P.O. BOX 160, COOPER STATION, NEW YORK, NY 10276

Employment opportunity

Branch Manager's position
at the Ukrainian National Federal Credit Union.
Duties include overseeing all operations on
daily basis, promoting products and servicing
members.

Qualifications to include a College Degree in
Business/Finance with a minimum of 2-3 years
experience preferred.

Interested applicants should send resume to
info@ukrnatfcu.org

or mail to:

Ukrainian National FCU
Attention - Job Opportunities
215 2nd Avenue
New York, NY 10003

ПОСТАТІ

Жінки – Лицарі нагород УПА

Петро Содоль

Початки організації збройних частин Української Повстанської Армії (УПА) припадають на жовтень 1942 року, а реєстрація бойових дій сотень УПА проти окупантів – на лютий 1943 року. Наступних 10 місяців – це час постійного росту чисельності та розширення бойової діяльності на терени всіх західних і центральних областей України, формування генеральних воєнних округ (ГВО), воєнних округ (ВО), створення Головного Військового Штабу (ГВШ) та покликання Романа Шухевича на Головного командира.

Вже у січні 1944 року у наказі ГВШ проголошується система відзначень для УПА та її запілля, але перші відзначення появляються у наказах щойно від січня 1945 року.

Ці відзначення поділялися на дві головні категорії: „Хрести бойової заслуги“ – за виявлені у боях мужність і героїзм, та „Хрести заслуги“ – за видатні заслуги у боротьбі з окупантом чи віддану і жертвну організаційно-політичну діяльність.

В категорії „Хрестів бойової заслуги“ було п'ять ступенів: „Золотий Хрест бойової заслуги“ (ЗХБЗ) І кляси і ІІ кляси, „Срібний Хрест бойової заслуги“ (СХБЗ) І кляси і ІІ кляси, та „Бронзовий Хрест бойової заслуги“ (БХБЗ).

В додатку до Хрестів у цій категорії були ще три нижчі відзначення: Вирізнення, Похвала і Признання, які мали право уділяти командири ГВО, ВО чи тактичного відділу. Ці нижчі відзначення не мали, однак, відзнак – тільки проголошення у наказі.

В категорії Хрестів заслуги було тільки три ступені: „Золотий Хрест заслуги“ (ЗХЗ), „Срібний Хрест заслуги“ (СХЗ) та „Бронзовий Хрест заслуги“ (БХЗ).

Щодо самих Хрестів-відзнак, то таких не було аж до 1951 року. Зазвичай вояки УПА та підпільники були повідомлені про їх відзначення, коли на збірці відділу чи підпільної групи був зачитаний наказ, проголошуючи чергові відзначення. Все дуже просто, коротко, урочисто і зрозуміло. Кожного відзначеного Хрестом офіційно титулували „Лицар“, а самі Хрести відомий підпільний мистець і автор відзнак Хрестів Ніл Хасевич вважав „орденами“ УПА.

Всіх відзначених Хрестами, проголошених у різних наказах та інших документах з 1945-1952 років, на грудень 2012 року зареєстровано 1,198, з того 749 за бойові заслуги і 449 – за інші заслуги. Але загальна кількість відзначених є трішки менша, бо деякі повстанці чи підпільники одержали два або три Хрести.

Відзначених жінок покищо ідентифіковано 74, з того 70 відзначені один раз і четверо – двома Хрестами. Загалом жінки здобули відзначення у таких кількостях: СХБЗ І кляси – дві (з 77), БХБЗ – двоє (з 466), ЗХЗ – одна (з 31), СХЗ – 28 (з 158), БХЗ – 45 (з 260). Всі разом жінки заслужили 78 відзначень.

Між двічі відзначеними жінками в першу чергу треба назвати „Вербу“ (Олена Мостович), яка в 1943-1945 роках виконувала обов'язки керівниці Українського Червоного Хреста (УЧХ) на Волині і Поліссі.

В тих роках великого зриву і запеклої боротьби вона як член Проводу ОУН Північно-Західних Українських Земель (ПЗУЗ) була головним організатором УЧХ для запілля УПА-Північ. Загинула у бою 12 лютого 1945 року і відзначена Українською Головною Визвольною Радою (УГВР) вже посмертно ЗХЗ як одна з перших і єдина жінка серед 31, відзначених ЗХЗ. В часі ювілейних святкувань 10-річчя УПА у 1952 році її ще відзначено СХЗ.

Разом з „Вербою“ загинула „Медуна“ (лікар Марія Рябчук), яка в часі 1944-1945 роках була медсестрою УПА-Північ. УГВР в 1945 році відзначила „Медуна“ СХЗ, а в 1952-му – ще одним СХЗ.

Особливе місце у списку відзначених жінок займає довголітня підпільниця „Анна“ (Галина Дидик), яка у 1945 році була однією з перших відзначених БХЗ за діяльність на пості керівника УЧХ на Тернопіллі. В 1947 році вдруге відзначена СХЗ за дворічну жертвну і небезпечну діяльність як довірена особа для спецдоручень в найближчому оточенні Р. Шухевича. Від вересня 1947 року була головною особою у тому оточенні, і нема сумніву, що в 1950 році вже заслужила на ЗХЗ. Але трагічна подія 5 березня 1950 року цьому перешкодила.

Четверта жінка з двома Хрестами – це „Тамара“ (Ганна Липова), керівник УЧХ району в околицях Рогатина в 1944-1946 роках. Вона у 1946 році посмертно відзначена БХБЗ за героїзм, а в 1950-му посмертно одержала СХЗ. Внесок на відзначення у 1950 подавав таке: „Відзначалася надзвичайною працьовитістю та відданістю для справи визволення українського народу. В час посиленого натиску большевиків на український визвольно-революційний рух св. п. Тамара являлася фактичним керівником районного проводу ОУН. Крім того, св. п. Тамара відзначалася боєвістю та надзвичайною відвагою. Брала участь

у кількох наступальних операціях відділів УПА, як стрілець“. „Тамара“ загинула 10 березня 1946 року. Будучи арештованою під час облави в селі, де перебувала, шукаючи зв'язку, зазнала допитів з жорстокими тортурами. А коли її привели черговий раз на допит, вона миттєво вхопила зі стола необачно залишену гранату, і від вибуху разом з нею загинув слідчий, а кілька вартівих дістали тяжкі поранення.

До Лицарів БХБЗ належить ще „Маруся“ (Ольга Головінська), з підпілля ОУН в районі Збаражу на Тернопільщині, яка відзначена у 1949 році. У підпільному звіті про неї писали: „Зброя була її невідступним приятелем у так важкому підпільному житті. 14 листопада 1948 року ішла вона за харчами і натрапила на большевицьку засідку. Відстрілюючись, вона відступила. Большевики зробили за нею погоню, намагаючись зловити її живою. Коли Маруся побачила, що їй не вдасться відв'язатись від бандитів, залягла і почала стріляти по них. Вбила одного большевика і одного тяжко ранила. У безвихідній ситуації розірвалася гранатою“.

Бойове відзначення 3-го ступеня – СХБЗ І кляси – одержали дві (з усіх 77 відзначених цим орденем) жінки – „Уляна“ (Мирослава Гресько) та „Зіна“ (Надія Якимчук).

„Уляна“ була керівником УЧХ району Комарно на Львівщині. 28 червня 1945 року вона перебувала в околицях села Тершакова над Дністром, при місцевому СКВ (самооборонному куцшовому відділі). Цей СКВ та одна сотня УПА потрапили у вороже оточення, з якого треба було швидко прориватися. Звіт сотні описує поведінку і вчинки „Уляни“: „В бою вона бере від вбитого стрільця кріс, відтак, коли кущевики тратять голову і бояться вказувати дорогу підвідділові УПА, який прорвався з оточення, вона сама повстанців випроваджує, допомагаючи винести кулемета, що його перевтомлений кулеметчик не міг вже нести. Вона опікується в дорозі з надзвичайною посвятою раненими. Завдяки її підвідділ УПА виходить щасливо з підбра-

ними раненими мимо дуже сильного ворожого переслідування“. „Уляні“ тоді було 23 роки. Згодом, у січні 1946 року, в наказі УПА-Захід проголошено для „Уляни“ „Признання за відважну поведінку і поміч у бою“. Але коли звіт сотні дійшов до генерала Р. Шухевича, то в травні 1947 року наказом ГВШ „Уляну“ нагороджено СХБЗ І кляси.

Другим між жінками Лицарем СХБЗ І кляси була „Зіна“, яка діяла в підпіллі від 1942 року в Рівненському надрайоні як професійна санітарка, опісля машиністка проводу ОУН надрайону. Колишній провідник ОУН ПЗУЗ у своїх спогадах згадав, що „це була дівчина рідкісної душевної доброти“. В лютому 1952 року енкаведити за допомогою агентури знайшли і оточили криївку в районі Клевань. Четверо підпільників загинули, відстрілюючись, а двоє прорвалися. Прорвалася „Зіна“, яка протягом ночі зуміла по снігу відійти 30 кілометрів. Але по слідах за нею ішла союська опергрупа з навченим псом. Над ранком її наздогнали і почали вмовляти здатися, але „Зіна“ категорично відмовлялася, стріляючи з пістолі. Загинула від кулеметних куль 22 лютого 1952 року.

Між відзначеними жінками пропорційно найбільше було керівників та працівників УЧХ. Наступна група відзначених жінок – це працівниці різних осередків пропаганди, відтак зв'язкові, розвідниці, машиністки. Майже всі вони були фактичними членами теренової мережі ОУН, яку від травня 1943 року очолював Р. Шухевич. Але в наказах назва „ОУН“ не вживалася. Відзначених подавалося як членів чи учасників національно-визвольної боротьби українського народу проти окупантів. Відзначеними були також цивільні жінки, в тому числі три „громадянки“ та невідомого віку „учениця Олександра Николяк“. Найстаршою віком була „Христя“ (Анна-Зиновія Герасимович-Когут, народжена 1899 року, БХЗ – 1947 рік).

Ще варто згадати, що першою

(Закінчення на стор. 14)

Віра Філяк-Крокіс („Реня“)

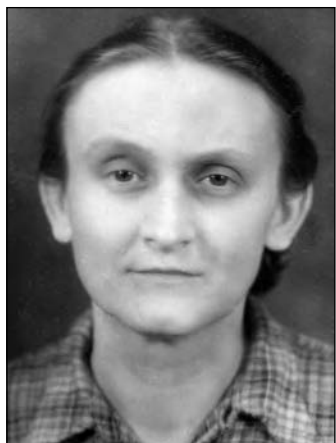
Галина Дидик („Анна“)

Катерина Зарицька-Сорока („Монета“)

Марія Савчин-Галаса-Пискір („Марічка“)

Мирослава Гресько („Уляна“)

Юлія Ганущак („Галичанка“)

Ірена Савицька-Козак („Бистра“)

Ірина Козак-Коровіна („Лада“)

Жінки – Лицарі...

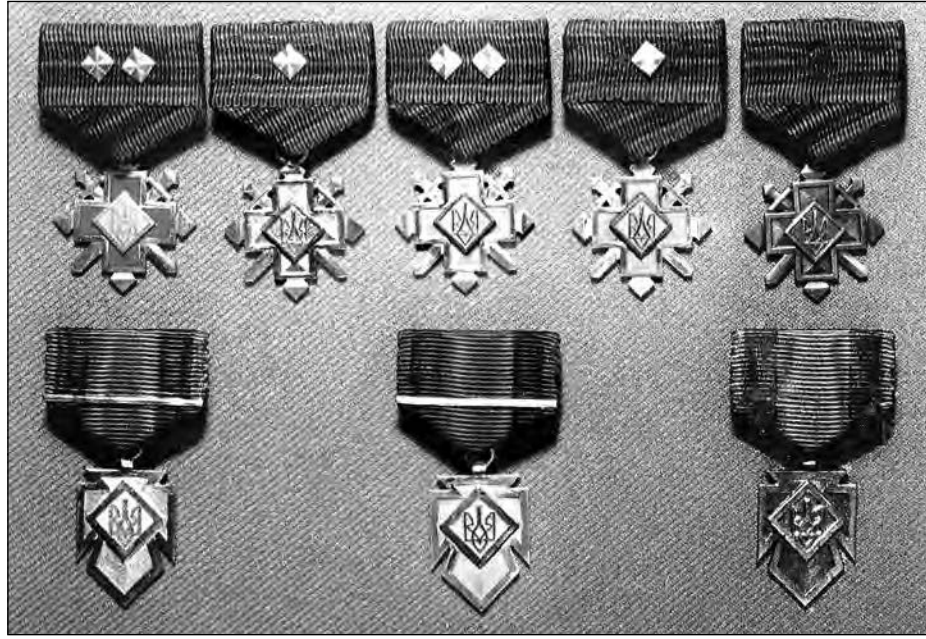
(Закінчення зі стор. 13)

жінкою у реєстрі Лицарів СХЗ є „Монета“ (Катруся Зарицька-Сорока), яка в 1943-1945 роках була головним організатором і керівником УЧХ на Західних Українських Землях (ЗУЗ), відповідала за терен УПА-Захід.

А першою жінкою у реєстрі Лицарів БХЗ стоїть „Мотря“ (Артемизія Галицька), довголітня активістка ОУН на Буковині. В 1943-1944 роках вона була керівником УЧХ області Станиславова, а в 1944 році її призначено тереновим провідником ОУН Буковини – Чернівецької області. Це єдина жінка в тому часі, яка виконувала ексекутивну функцію на рівні області у мережі ОУН.

В додатку на перших списках відзначених знаходимо також керівників УЧХ обласного рівня: „Бистра“ (Ірена Савицька-Козак, БХЗ – 1945 рік, заступниця „Монети“), „Лада“ (Ірина Козак-Коровіна, БХЗ – 1945 рік, Львівська область), „Галичанка“ (Юлія Ганущак, БХЗ – 1945 рік, Дрогобицька), „Біла“ (Любов Гнатюк, СХЗ – 1945 рік, Волинська), „Івга“ (Ярослава Скаб, СХЗ – 1945 рік, Рівненська), „Зіна“ (Ніна Біляченко, БХЗ – 1945 рік, УПА-Південь).

Загалом про відзначення жінок можна сказати: щонайменше 36 відс. було нагороджено по смертю, приблизно 50 відс. ще не є ідентифіковані автентичними іменами і прізвищами, приблизно 54 відс. діяли на терені УПА-Захід, приблизно 83 відс. відзначень проголошено в 1945-1948 роках. Між Лицарями Хрестів за заслуги на кожних шестеро відзначених в середньо-

Нагороди Української Повстанської Армії.

му було п'ять чоловіків і одна жінка. Хоча точної чисельності підпілля за роками в часі другої більшовицької окупації ще не обраховано, але можна стверджувати, що між підпіллями загалом вищий відсоток жінок був відзначений Хрестами заслуги. З-поміж них дві нині же живуть: „Бистра“ (І. Савицька-Козак) та „Реня“ (Віра Філяк-Крокіс, СХЗ – 1950 рік). „Марічка“ (Марія Савчин-Галаса-Пискірь, БХЗ – 1952 рік) померла 22 квітня цього року.

Значно інакша картина – з Хрестами за бойові заслуги. На 749 відзначень у цій категорії покищо ідентифіковано тільки чотири жінки. Це пояснюється переважно тим, що ці відзначення були призначені для військовиків, між якими жінок не передбачалося. Зокрема на терені УПА-Захід присутність жінок

у бойових відділах була суворо заборонена. Але, беручи до уваги обставини партизанської боротьби, це не все і не всюди могло бути контрольоване командирами УПА. Наприклад, „Уляна“ (М. Гресько) опинилася у бойових обставинах із сотнею УПА зовсім випадково, а „Тамара“ (Г. Липова), імовірно, нікого не питалась про дозвіл, а просто долучалась до нічних акцій УПА.

Але після переходу вояцтва УПА у Збройне підпілля, приблизно від 1947 обставини боротьби для мужчин і жінок стали однакові. І таких випадків, як з „Зіною“ (Н. Якимчук) було напевно більше. З кожним роком активних підпілляних осередків ставало щораз менше, віддалі між ними щораз більші і зв'язок ставав все тяжчий чи взагалі уривався. Отже, інформа-

ція про героїчні вчинки підпілляних просто не доходила до центру, який також перестав діяти у 1954 році. Незважаючи на ці обставини, окремі підпілляні осередки ще діяли щонайменше до 1960 року.

Ця довідка не є останнім словом на цю тему. В майбутньому загальна кількість відзначених Хрестами та ідентифікованих серед них жінок може змінитися. Майже кожного року знаходяться архівні документи, про які не було відомо або просто ніхто не звернув увагу, що у змісті є інформація про відзначення. Окрім того, більшість дотепер зареєстрованих відзначених є у документах ідентифіковані тільки псевдом і тереном діяльності. Додатково деякі псевда були більш популярні, ніж інші. Наприклад, тільки між відзначеними 74 жінками знаходимо по два рази Уляну, Зіну, Тамару, Марту, Лесю, Надю, Мотрю, Дарку і Галю, чотири рази Христю і п'ять разів Оксану. Також жіночого роду псевда не конечно належали жінкам. Наприклад, член Проводу ОУН Яків Бусел, хоча уживав різні псевда, але був загально відомий як „Галина“. Також деякі псевда („Кропива“, „Хмара“, „Зірка“, „Ватра“ та інші) були уживані чоловіками і жінками.

Через вище подані причини дослідники мусять обов'язково і постійно шукати за додатковими інформаціями для устійнення і ідентифікації осіб, робити корективи у реєстрах і життєписах. І тому інформація про кількість відзначених жінок у цій довідці є актуальною тільки на грудень 2012 року.

(Примітка: для цієї статті уточнив біографії та вибрав і опрацював архівні фотографії Володимир Мороз.)

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!

Інтернет: www.sumafcu.org

Прийшла весна! Не пропустіть найкращий час інвестувати гроші!

Ціни на нерухомість поки-що низькі. І наші відсотки також! Криза минає. Купуйте нерухомість тепер, бо коли ціни зростуть, заробите на різниці!

При 20% першому внеску
(Для вперше купуючих житло перший внесок становить 10%):

Незмінні ставки: на 10 років – **2.75%**; 15 років – **3.00%**; 30 років – **4.00%**

Плаваючі ставки: на 30 років з періодом 3 роки – **2.50%**; 5 р. – **2.75%**;

7 р. – **3.25%**

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Валі

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфорді

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Червень 2013 року, ч. 153

Спогад про Євгена Цюру

Петро Китастий

Спогад виголошено у кінці 2009 року на зібранні шанувальників св. п. Євгена Цюри.

25 листопада 2008 року указом Президента України Віктора Ющенка багаторічному керівникові капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка Григорієві Китастому було посмертно надано звання Героя України. В указі сказано: „Довголітньому керівникові Української капелі бандуристів ім. Тараса Шевченка за визначний особистий внесок у справу національного відродження України, поширення української культури і кобзарського мистецтва у світі“.

Ця висока нагорода, я вважаю, була не лише для керівника капелі, але для всього мистецького колективу, яким керував Г. Китастий. Та й сам Г. Китастий, а я добре знав свого дядька, якби це сталося за його життя, неодмінно сказав би капелянам: Не я сам, а всі ми добре прислужились матері Україні. Хай світло моєї нагороди відіб'ється на всіх капелянах і стане знаком пошани для живих і монументом пошани для соратників моїх, які відійшли у засвіти.

У Віндзорі, Канада, в березні 2001 року перестало битися серце одного з соратників Г. Китастого – нашого кобзарського отамана Євгена Цюри. Його постать опромінює світло нагороди Г. Китастого найдужче. Він як і Г. Китастий поширював кобзарське мистецтво, являв перед світом музичну культуру і духовність українського народу. Він як і Г. Китастий віддав себе на службу Богові і Україні.

Зголосився Є. Цюра разом з Петром Потапенком до капелі в тривожному 1942 році, напередодні примусового забрання бандуристів до Німеччини. Пригадую, як Г. Китастий радив, що до капелі прибули досвідчені молоді бандуристи з прекрасними голосами. Укомплектована ними київська сімнадцятка, пізніше названа „хороброю“, залишила Київ 5 серпня 1942 року, почавши свій історичний похід світом, який цікаво описав письменник Улас Самчук у книзі „Живі

Кобзарський отаман Євген Цюра.

струни“.

В капелі бандуристів Є. Цюра упродовж 50 років був незамінним, невтомним співаком-солістом, прикрашаючи усі концерти та записи платівок своїм ліричним тенором. Він віртуозно грав на бандурі та був правою рукою усіх мистецьких керівників і диригентів капелі.

До 100-річчя з дня смерті Т. Шевченка він уклав музично-поетичний монтаж „Слово Тараса“, і цей твір був центральною точкою успішного концертного турне, під диригентурою П. Потапенка в 1961 році. У концертній турі 1979 року він не раз диригував капелею, зокрема другою частиною концертної програми, заступаючи ослабленого тоді недугою Г. Китастого. Він навчав молодь мистецтва співу і гри на бандурі й тим сприяв поповненню рядів капелі молодими кадрами.

У Віндзорі Є. Цюра створив гарний церковний хор та вишколив багатолюдний молодіжний ансамбль бандуристів при православному соборі св. Володимира до високого рівня виконавства, виступаючи на телебаченні, святах і фестивалях.

На всіх етапах свого творчого життя він проявляв себе авторитет-

ним знавцем піснених скарбів українського народу та ревним популяризатором бандури, а поруч з діяльністю мистця мав ще й непересічний хист доброго й мудрого провідника.

Народився Є. Цюра на волинській землі, батьківщині Гетьмана Івана Виговського, що розгромив москалів під Конотопом, поетеси Лесі Українки, письменника У. Самчука і багатьох інших патріотів рідного краю. Його родинне село Березівка тепер зветься Садове. Тут, над мальовничою річкою Тетерів, і виріс Є. Цюра разом з старшим братом Петром у родині сільського вчителя Василя і матері Варвари.

Він був обдарований багатьма талантами, однак, спів, музика, бандура були домінуючими. У галузі народного мистецтва він ширше розвинув свій вроджений талант, здобув вищу освіту у Київській консерваторії, дістав досвід у капелі бандуристів Київського радіоцентру та, концертуючи по селах, прийшов до капелі шевченківців як повноцінний народний співак, бандурист, кобзар.

У Німеччині, в місті Гамбург, Гестапо запроторило капелю за дроти у табір „Шупен 43“, де вже перебувало близько 600 військовополонених з України. Умови в таборі були жахливі. Умирало від голоду та недомагань по кілька осіб щодня. Незадовго до нашого прибуття, у неділю, комендант табору з своїми наглядчачами улаштували дивну розвагу. Встановили у залі ідальні турнік. Зігнали туди всіх мешканців і оголосили, що за найкращий попис на турніку комендант видасть талон на додаткову миску супу. Утворилась черга, бо всім хотілось їсти. Бідні хлопці, виснажені, з опухлими від голоду ногами розгойдувались, зривались і падали, викликаючи в німців сміх і задоволення. Та наразі сміх змінився на подив. На турніку вправно розгойдувався стрункий мускулястий атлет Є. Цюра. Йому тоді було неповних 27 років і був ще з свіжим зарядом сили, привезеної з України.

Заля була в захопленні. Навіть німці зірвалися на ноги й голосно плескали. З тих пір помітно змінилося ставлення охоронців до таборян, і навіть харчування трохи покращало, появились у баланді картопля і скалки товщу, бо перед тим була лише капуста або сама бруква. Капеля бандуристів пробула в таборі „Шупен 43“ більше трьох місяців. Нас звільнили і передали у розпорядження німецької концертної фірми.

31 грудня 1942 року почався новий етап у житті київської „хороброї сімнадцятки“, яка почала нести рідну українську пісню, а з тим і розраду для знедолених „остарбайтерів“, насильно вивезених на працю в Німеччину.

Наприкінці 1945 року, в таборі переміщених осіб в місті Інгольштадті, капеля об'єдналася з хором Володимира Божики і готувались до першого концерту перед німецькою публікою у великій залі старовинного замку. Адміністратор Андрій Давиденко, який колись був адміністратором танцювальної групи Василя Авраменка, дуже радив включити до програми хоч один український народний танець. Був

запрошений балетмайстер Володимир Константинов з його групою, в якій було шестеро дівчат, але лише один хлопець та він сам. А для танцю „Козачка“ в його хореографічній постановці потрібно було ще одного, третього хлопця. Наближалася дата концерту. В розпачі В. Константинов запитав під час проби, чи не міг би хтось з молодших виручити його. Є. Цюра побачив, що ніхто не зголошується, і сам підняв руку. Тоді йому було вже 30 років. Він затанцював знаменито – з присядками, млинком, як годиться. На наступних концертах він не мусів танцювати, бо знайшли іншого танцюриста.

В 1958 році капеля бандуристів разом з танцювальною групою „Орлик“ виступала в містах Європи. При кінці тури прибули вони до Гамбургу і розмістились в дешевому готелі. І тут Є. Цюрі усміхнулася доля. Зустрів несподівано земляка з Волині, старого емігранта, власника популярного російського ресторану „Родіна“. Це був колишній поміщик, багатий з околиць Березівки, у якого наймалися на працю Євгенові діди і баби перед революцією. Ностальгія спрацювала. Двері ресторану були широко відкриті Є. Цюрі, як персональному гостеві власника. Але кобзарський отаман не з тих, що дбають лише за себе. Зумів, як добрий дипломат, намовити свого багатого земляка поїхати на наш концерт до сусіднього міста, натякаючи йому, що він є гостем усієї капелі. Концерт капелі зробив на того величезне враження. Він прословився. А приїхавши назад, подякував і запросив всю капелю і танцюристів бути його гістьми в ресторані. Тож увечорі всю нашу голодну братію привітно зустрів власник ресторану і розсадив за столиками, а офіціантки в уніформах козачків, під звуки балалаєчної оркестри, розносили карафки з вином, гарячий український борщ і котлети з багатьма додатками.

На могилі Є. Цюри стоїть гарний пам'ятник. Подобається мені на пам'ятнику образ кобзаря, що схилився на свою кобзу, у думках, під тягарем святого обов'язку покладеного українською історією на плечі кобзарів усіх часів – нести у народ слово Боже та зберігати національну пам'ять.

Щира подяка Юрієві Метулинському, котрий заініціював і провів у життя ідею спорудження пам'ятника. Пам'ятники Є. Цюрі і Г. Китастому спроектував майстер-графік з мистецьким оформленням, відповідним до величчя наших кобзарських батьків, довголітній приятель і патріот Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка Іван Яців, за що йому наша щира подяка і признання.

Щиро дякуємо за підтримку Фундації!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви такі особи та організації:

1,000 дол. – **Володимир Могучий** для журналу „Наша Церква – Київський патріархат“; 300 дол. – **Людмила Доброноженко** (з них 200 дол. для газети „Промінь Провсвіти“ в Кривому Розі та 100 дол. для „Літературної України“); 250 дол. – **Фундація „Самопоміч“** в Чикаго для Товариства української мови для придбання 15 примірників книги „Мости в Україну“; по 100 дол. – **Оля і Петро Матули** на книгу „Діаспора пам'ятає“, **Алла Черний** (з них 60 дол. – для сиріт та 40 дол. – для двох передплат журналу „Бористен“, **Володимир Токар** – замість квітів на могили

його синів – членів ОДУМ Леоніда і Тараса на пресовий фонд „Береволя“ та „Бористену“, **Сестрицтво Української православної церкви св. Андрія** з Вашингтону – на видання книги „Діаспора пам'ятає“ та **Марія Андрусак** (для сиріт та на книгу „Діаспора пам'ятає“; 75 дол. – **Медислав Литвиненко**; по 50 дол. – **Атанас Кобрин** замість квітів на могилу приятельки з юних літ Галини Білоус, та **Богдан Чуловський** – для сиріт; 48 дол. – **Михайло Коргун** та 40 дол. – **Олександр Стільбецький** (з них по 20 дол. для сиріт та на видавничий фонд).

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми жертвами!

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:

Bahriany Foundation
811 S. Roosevelt Ave.
Arlington Heights, IL 60005 USA

Сторінку редагує Олексій Коновал.

МИСТЕЦТВО

Борис Крюков намалював казку

Левко Хмельковський

Відома мисткиня Катерина Кричевська прислала з Каліфорнії до „Свободи“ казку в малюнках про дівчинку та вовка, яку намалював художник Борис Крюков для її дочки Лади, коли їй було три роки. Тепер Лада вже й сама стала мамою і зберегла малюнки для своєї доньки.

Б. Крюков (1895-1967) – відомий у світовому мистецтві, але не в Україні, де його ім'я і творчість замовчувалися, тому що він став емігрантом. Він народився 1895 року в місті Оргієві (нині це місто – в Молдові). Малювати почав з дитинства. Його родина жила у Кам'янці-Подільському, потім – у Вінниці. Б. Крюков вступив до

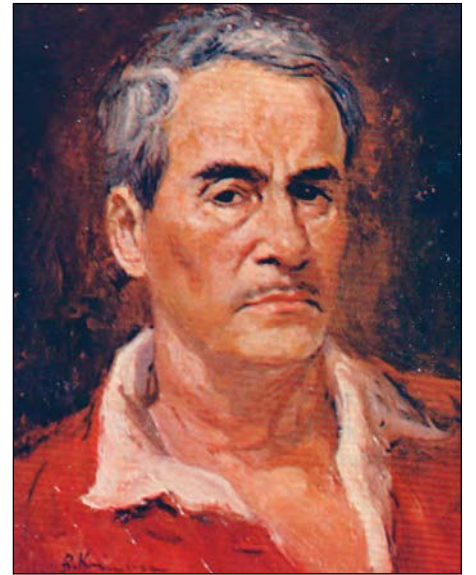
художньої школи Федора Кричевського в Києві, де його вчили також Михайло Бойчук та Георгій Нарбут. Він закінчив навчання в 1918 році і став ілюстратором літературних творів, зокрема дитячих, для видавництв „Україна“, „Культура“, „Радянський письменник“. Він ілюстрував книги Тараса Шевченка, Івана Франка, Бориса Грінченка, Бориса Антоненка-Давидовича, інших авторів.

У 1943 році Б. Крюков переїхав з родиною до Львова, звідки його шлях йшов до Кракова і Австрії, де він виставляв свої твори в Лінці, Інсбруку, Зальцбургу та Відні. В 1948 році Б. Крюков оселився в Буенос-Айресі, мав ряд виставок в Аргентині, США та Канаді.

Помер Б. Крюков у 1967 році. Він

ілюстрував для тамтешніх видавництв близько 80 українських книжок, малював для українського сатиричного журналу „Мітла“. Ілюстрував книжки для дітей та журналі для молоді для видавництва „Атлантида“. Двічі його ілюстрації були нагороджені на міжнародному конкурсі в Мадриді (Іспанія).

Впродовж усього життя він був єдиним ілюстратором серії „Незабутні клясики“ престижного еспанського видавництва „Ель Атенео“. Відомі його твори „Жарти Бахуса“ (Київ, 1942), „Запорожці“ та „В гостях“ (Львів, 1943), „У веселому настрою“ (Зальцбург, 1946), два портрети кардинала Йосифа Сліпого (1943 та 1962), багато краєвидів і жанрових сцен, декілька портретів дружини – художниці

Борис Крюков. „Автопортрет“.

Ольги Гурської і доньки Лідії – дипломованої перекладачки. Картина з аргентинської історії „Битва під Чакабуко“ збережена в колекції муніципалітету Буенос-Айреса, а великий портрет адмірала Гільермо Бравна (1967, незакінчений через смерть мистця) – в аргентинському морському інституті.

В 1969 році відбулися посмертні виставки художника в США та Канаді, а у 1970 році видано в Аргентині альбом „Борис Крюков“ з передмовою еспанською, українською та англійською мовами.

У „Свободі“ про Б. Крюкова розповідали Іван Кедрин у 1963, 1965 і 1967 роках, Надія Сомко у 1967 році. І. Кедрин зокрема писав: „Українське мистецтво зазнало зі смертю Крюкова ще тієї особливої втрати, що він залюбки користувався українською тематикою, не тільки формально, а й з чітким відчуттям духовності“.

Борис Крюков. „Казка про вовка“.

Борис Крюков. „Козаки танцюють“.

Страхування життя – чому я маю вибрати УНСоюз?

Телефонуйте:
888-538-2833

Нааявне не в усіх штатах.

“ Страхування життя та ануїтети УНСоюзу є доступними за цінами і простими в розумінні. Коли ви купуватимете продукти УНСоюзу, можете бути впевненими, що вас обслужать ввічливі професійні двомовні співробітники, які докладуть усі зусилля, щоб ви досягли свої цілі. ”

Повернення п'яніста до рідного міста

КІРОВОГРАД. – 125-річчя від дня народження видатного п'яніста і педагога Генріха Нейгауза музична громадськість зустріла встановленням 12 квітня бронзового погруддя перед музичним училищем і меморіальною дошки на приміщенні музичної школи, яка носить ім'я знаменитого педагога і виконавця, та презентацією книги „Нейгаузи: варіації на елісаветградську тему“, що стала результатом багаторічних досліджень мистецтвознавця Марини Долгіх. З нею мала розмову журналістка Світлана Орел.

– Як повертався спомин про Генріха Нейгауза у його рідне місто?

– У Кіровограді з 1988 року, коли відзначали 100-річчя видатного педагога й музиканта, проводиться фестиваль „Нейгаузівські музичні зустрічі“, який згодом перетворився на фестиваль-конкурс. Біля витоків стояла перша музична школа та перший директор музею Г. Нейгауза, що діє з 1981 року, Елла Торговецька. У перші роки це було паломництво у Кіровоград його учнів, в основному – випускників Московської консерваторії. Фестиваль сьогодні включає Міжнародний конкурс молодих виконавців, що об'єднав п'яністів від семи до 19 років у різних номінаціях.

Тепер додалося відкриття бронзового погруддя роботи львівського скульптора Володимира Цісарика та архітектора з Кіровограда Віталія Кривенка. Ми побачили Г. Нейгауза юного, надхненного, сповненого мрій на майбутнє. Він завжди виступав в оксамитовому костюмі з червоним бантом, рухався дуже енергійно, швидко, не виходив на сцену, а вилітав, схвильованим рухом відкидав русяве волосся. Автором меморіальної дошки на приміщенні школи став кіровоградський скульптор Віктор Френчко.

У місті діє єдиний у світі музей Нейгауза, у якому є дуже багато оригінальних документів і речей Нейгаузів та Блюменфельдів, переданих сюди родиною. У 1980-их роках було бажання створити музей Нейгауза у Москві, але з політичних міркувань це виявилось неможливим. Тож родина передала усе до Кіровограду.

– Коли Ви готували книгу про Нейгаузів, то багато архівів перегорнули. Яка історична панорама відкрилася перед вами?

– Коли говорили про Генріха

Нейгауза, то Єлісаветград, Україна залишались десь на периферії. Коли я заглибилась у документальний матеріал, то побачила, що насправді він дуже любив це місто, свою родину, великий талановитий рід Нейгаузів-Блюменфельдів-Шимановських, усе оточення.

Але у своїх спогадах він не хотів привертати увагу каральних органів СРСР до цього переплетіння німецько-австрійсько-польсько-російських родів. Він не хотів підставляти під ці небезпечні стріли своїх близьких. І тому обминав це у своїх інтерв'ю, які давав у Москві. Дуже відома його фраза про переосмислення минулого. Але щоб переосмислювати, треба його глибинно відчувати.

Я намагалася відтворити реальне середовище родини Нейгаузів – з ким вони спілкувались, хто навчав дітей, хто приходив у гості, виявити концертні сцени, де він виступав у місті. Коли він приїздив після року навчання за кордоном, то звітував великим концертом. На свята теж часто відбувалися концерти.

Його батько Густав Нейгауз був не лише директором відомої приват-

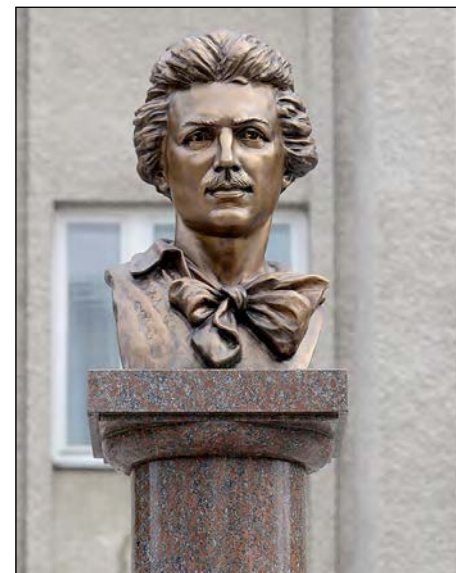
ної музичної школи, а й діячем, який, перебуваючи у провінції, намагався рухати музичний педагогічний процес Європи. Він створив дугову клавіатуру (було виготовлено кілька таких інструментів, один з них є у Брюссельському історичному музеї), власну систему читання нот (цей принцип використовують гітаристи).

– У своїй книзі Ви прослідковуєте долі учнів Нейгауза в Єлісаветграді – їхня творчість заклала підвалини музичної освіченості і справляла вплив на розвиток світового п'янізму.

– Я була вражена розмахом і глибиною тієї мистецької освіти, що готувала юних елісаветградців до вагомого професійного майбутнього. Серед учнів школи були ті, хто згодом рухатиме музичними справами у стінах консерваторій Києва, Санкт-Петербургу, Москви, Варшави, Кельну. Нейгаузи виховували музичну еліту Європи, котра, у свою чергу, мала вплив на світові мистецькі процеси.

– Варто наголосити також на зв'язку Генріха Нейгауза з Україною. У книзі, яка вийшла українською мовою, Ви доводите, що ці зв'язки, навіть в умовах тодішньої Російської імперії, були різноманітні і важливі.

– Нейгаузи належали до поліетнічного середовища, у якому Фелікс

Погруддя Генріха Нейгауза біля Кіровоградського музичного училища. (Фото: Ігор Демчук)

Блюменфельд (дядько Г. Нейгауза) співпрацював з актрисою українського драматичного театру Марією Садовською-Барілотті. Він їй акомпанював під час концертів. У коло спілкування родини входив Василь Нікітін – перший голова „Просвіти“ у нашому краї. І видатний польський композитор Кароль Шимановський, родом з Тимошівки а Черкащині, кузен Г. Нейгауза. Вони любили цю землю. Під час голоду 1920-их років їх рятував український куліш. І вони потім дуже важко переживали розрив з цим краєм.

Довгий час до нашого міста приїздила Міліца Нейгауз, донька п'яніста від другого шлюбу. Вона була своєрідним оберегом фестивалю „Нейгаузівські музичні зустрічі“, і усіх проєктів, пов'язаних з цим ім'ям. На жаль, вона вже пішла з життя. І тому таке важливе спілкування з його онуком від першого шлюбу – Генріхом Нейгаузом, щоб зв'язок з нашим містом не переривався.

Генріх Нейгауз (1888-1964) – п'яніст і педагог німецького походження, син керівника міської музичної школи Густава Нейгауза. З першим концертом виступив у дев'ять років в Єлісаветграді, вчився в Берліні, Відні та Санкт-Петербурзі. Вчив п'яністів у Тбілісі, Києві, Москві. У 1941 році був арештований і понад вісім місяців утримуваний у в'язниці НКВД. За клопотанням славетного п'яніста Еміля Гільєрса висланий з в'язниці на Урал. Пізніше працював у Москві.

Марина Долгіх та її книга.

Концерт української пісні в Криму

Валентина Настіна

СИМФЕРОПІЛЬ. – 19 квітня в Білій залі Кримської філармонії відбувся концерт „Перли-

ни української музики“ Заслуженої артистки України Наталі Безкоровайної з нагоди 55-річчя від дня її народження. Репертуар солістки налічує понад 300 творів світо-

вого вокального мистецтва, більше половини з яких – українські народні пісні, романси та оперні арії.

Останніх 10 років разом з чоловіком – Заслуженим працівником культури України Богданом Безкоровайним співачка бере активну участь у поверненні на батьківщину творчості видатного українського композитора Василя Безкоровайного. Його твори прозвучали в її виконанні у цьому концерті у супроводі лавреата кримського конкурсу п'яністів Тетяни Єрмакової.

Вокальні та інструментальні твори В. Безкоровайного виконували також хор Кримського університету культури, мистецтв і туризму під керівництвом Заслуженого працівника культури України Катерини Альохіної, лавреат міжнародних конкурсів, п'яністка Олена Картелишева, а ведучий Євген Овсянников своїми розповідями з історії

музики об'єднав їх у театралізований бенедіс Н. Безкоровайної.

Н. Безкоровайна вже багато років навчає молодь на кафедрі вокального та інструментального мистецтва Кримського університету культури, бере участь в проведенні міжнародних конкурсів вокального мистецтва в Криму, виступає на науково-практичних конференціях з доповідями про українську пісню як дзеркало народної душі.

На сцену Білої залі вийшли молоді виконавці, лавреати міжнародних конкурсів Ганна Дрюк, Сергій Іонін, Денис Стебунов, яким акомпанював на фортепіані композитор В'ячеслав Бобров.

Н. Безкоровайну вітали колеги з Кримської філармонії Тетяна Ривкіна і Світлана Карлюга, друзі, численні шанувальники. А дитячий фолклорний ансамбль „Радониця“ під керівництвом Олени Полетневої свій віночок українських пісень і веснянок завершив побажанням артистці „Много літа“.

Наталю Безкоровайну вітає дитячий фолклорний колектив „Радониця“. (Фото: Валентина Настіна)

НА ПРОДАЖ

помешкання на Українському Селі в Сомерсет, Н. Дж. Дві спальні, вітальня. На першому поверсі. Ціна за домовленням. Тел. 732-868-0480, мобільний 732-447-8272

Продається кондомініум у Kerhonkson, NY. Недалеко Союзівка, Укр. Г.К. церква. Три спальні, дві лазнички. Ціна \$140,000. Можливий обмін на житло у Львові (з доплатою). 845-345-4640, 845-532-7625; email: ivasiltel@yahoo.com

Пошукуємо жінку по догляду за 3-річним хлопчиком у Bayside, NY. Українська мова обов'язкова. Власне авто бажане. Два дні на тиждень - у середу і четвер. Тел. 646-763-0045.

ЮРІЙ Б. КОРДУБА

Адвокат

Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law

Ward Witty Drive, P.O. Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: (212) 473-3550

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

DNIPRO LLC.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

ROSELLE, NJ
645 W. 1st Ave.
Tel.: (908) 241-2190
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Tel.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: (215) 969-4986
(215) 728-6040

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL
Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
"English through the Arts" - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

*This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.*

www.encyclopediaofukraine.com

**Підтримайте
Енциклопедію України в Інтернеті**

найповніше англійське джерело знань про Україну, її історію, культуру, народ, географію, суспільство, діаспору та сучасну державу

Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall,
University of Alberta, Edmonton, AB T6G 2H8 Canada
E-mail: cius@ualberta.ca; www.cius.ca
Tel: 780.492.2972 Fax: 780.492.4967

**LVIV EXPRESS
PARCEL SERVICES**1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036**PACKAGES TO UKRAINE**

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
мінімум 10 фунтів	2-3 тижні мін. 10 фунтів	Пересилка і доставка	220 V

15 років в бізнесі чесної і добросовісної праці.

Полагоджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.

Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.

Пересилка пакочок через UPS для клієнтів з інших штатів.

Call Toll Free 1-800-965-7262

2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899

ROXOLANA

INTERNATIONAL TRADE, LTD
e-mail: roxolanaltd@roxolana.com
web: www.roxolana.com

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service**ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:**

\$100 - \$8	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів.
Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку.
Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога

вміст пакунка:

борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
оля - 1 гальон, тушонка - 3 ф., салямі - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ**МОРЕМ • АВІА**

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуйтеся нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії,
- Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

1-888-ПАКУНОК (725-8665)**Oblast Memorials**

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

У глибокому смутку повідомляємо приятелів та українську громаду, що 16 травня 2013 року в Галивуді, Фльорида, відійшов у вічність наш дорогий Батько, Дідусь і Прадідусь

св. п.

Михайло Кукуруза

нар. 13 вересня 1924 року в Будилеві, Тернопільська обл., Україна, вдовець по св. п. Катерині.

М. Кукуруза назавжди залишиться у пам'яті:

сина - Мирона з дружиною Марійкою
доньки - Ярослави Конів з чоловіком Іваном
внуки - Петра, Христини, Івана та Адріани
правнуки - Михайла, Омара, Петра, Мирона, Каролінки та Ейдена.

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів, пожертви в пам'ять Покійного можна складати на Ukrainian American Cultural Center of New Jersey, Whippany, NJ.

Ділимося сумною вісткою, що 15 травня 2013 року у Баффало, Н.Й., помер

св. п.

Олександр Воронин

нар. 27 грудня 1926 р. в Харкові.

Його дружина балерина Оксана Вікул померла у 2001 році.
- журналіст/редактор в українському відділі Голосу Америки у Вашингтоні (1971-1989)
- відомий релігійний історик і богослов Української Автокефальної Православної Церкви.

Похоронні відправи відбулися на Українському цвинтарі св. Андрія в Савт-Бавнд-Бруку, Н. Дж., 22 травня 2013 року.

У смутку залишилися:

Брат Олег Воронин з дружиною і дітьми з їхніми родинами, та дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що в суботу, 25 травня 2013 року відійшов у вічність у віці 94 роки дорогий Чоловік, Батько та Дідусь

св. п.

АНДРІЙ ОЛЕНСЬКИЙ

нар. 21 вересня 1919 року у селі Підгайшки.

Похоронні відправи відбулися в середу, 29 травня в Українській католицькій церкві Чесного Хреста в Асторії, Н. Й..

У глибокому смутку залишилися

дружина - Ірина
сини - Юрій Оленський,
- Андрій Оленський з дружиною Полею
внуки - Олександр Оленський
- Микола Оленський
братова - Дарія,
племінники - Олег Оленський,
- Андрій Енейко з дружиною Лесею
та ближча і дальша родина в Україні.

Щиро дякуємо всім що прибули до Асторії на парастас і на похороні відправи, які відбулися слідуєчого дня в Українській католицькій церкві Чесного Хреста.

Вічна Йому пам'ять!

У глибокому смутку і з болем у серці повідомляємо друзів, знайомих та громаду, що у вечірних годинах неділі, 26 травня, після довгої і тяжкої недуги упокоїлася у Бозі на 90-му році життя наша найдорожча мати

св. п.

АНІЗІЯ (з Маковських) МІРЧУК,

вдова по світлій пам'яті д-ра Петра Мірчука.

Покійна народилася в селі Мамаївці на Буковині в родині учасників Українських визвольних змагань. Освіту здобула в Чернівцях, Коломиї та в УТПГ у Мюнхені. Була членкинею Об'єднання Жінок ОЧСУ майже від його заснування, постійним членом управи місцевого відділу та головою впродовж кількох каденцій, а також членом Головної Управи. Співала в хорах філядельфійського відділу ОЖ, парафії Христа Царя, збірному хорі для відзначення Тисячоліття хрищення України, в октеті 43-го відділу Союзу Українок та в різних музичних заходах Українського Музичного Інституту. Була діяльною в Марійській Дружині Зарваницької Богоматері і фінансово опікувалась сиротами та старшими людьми в Україні.

Похоронні відправи відбулися у Випані, Нью-Джерзі, та у Філядельфії, Пеннсильванія, 29-31 травня, а сам похорон – на українському кладовищі у Факс Чейсі, де її поховано побіч чоловіка.

У смутку залишилися:

сини - Ярема,
- о. митрофорний протопресвітер Роман
- д-р Ігор

сестрінок - Юрій Паладій з дружиною Джун
родина в Америці та в Україні - Мірчуки, Маркевичі, Яценюки, Демчуки, Пруці

Замість квітів можна складати пожертви на: ЗУАДК (Фонд "Дідусі та Бабці в Україні"); Фонд "Допомога Сиротам в Україні"; Українську Католицьку Семінарію Святого Духа у Львові; Будівельний Фонд церкви св. Івана Хрестителя у Випані.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 25 травня 2013 року, відійшла у Божу вічність на 90-му році життя наша найдорожча Мама, Бабця і Прабабця

св. п.

Евгенія Добчанська

дочка Анни і Миколи Дмитерків,

дружина св. п. Василя

нар. 25 грудня 1923 року в Смолянці, біля Тернополя.

Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 31 травня в Українській католицькій церкві св. Архистратига Михаїла та на католицькому цвинтарі св. Лаврентія в Нью-Гейвені, Коннектикат.

У глибокому смутку залишилися:

дочка - Христина Мельник з чоловіком Мироном
син - Юрій з дружиною Оленою
внуки - Адріанна Мельник-Ганкевич з чоловіком Тарасом
- Дарія Мельник з нареченим Романом Гевриком
- Маркіян і Роман Добчанські
правнук - Денис Ганкевич
свахи - Ольга Мельник
- Ольга Курилас

ближча й дальша родина в Америці й Україні.

„Блаженні, яких вибрав і прийняв Ти, Господи, і пам'ять їх з роду в рід. Алілуя!“

Замість квітів просимо складати пожертви на Український Католицький Університет у Львові, Український Музей в Нью-Йорку, Церкву св. Михаїла в Нью-Гейвені (с/о С. Melnyk, 10 Alden Ave., New Haven, CT 06515)

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в **BRONX, BROOKLYN, NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

Подбайте про Ваше завтра вже сьогодні!

**Відкрийте рахунок
ІРА,**

**щоб забезпечити своє
майбутнє без турбот.**

**НОВІ ВИЩІ ВІДСОТКИ!
3.30% АРУ***

Пенсійні рахунки є забезпечені до 250,000 тис. доларів Державною Адміністрацією Кредитових Спілок - NCUA.

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

ЮНІОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

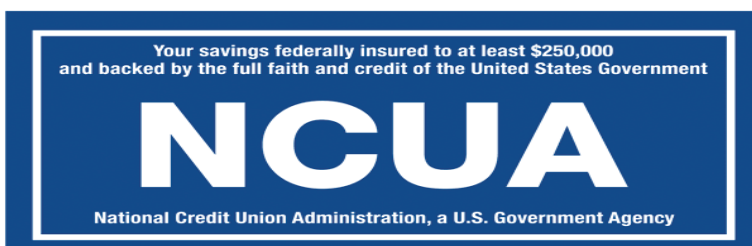
ЛІНДИНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

**Поза Нью Йорком дзвоніть
безкоштовно:
1-888-SELFREL**

*APY - Відсотки у річному відношенні з нараховуваною дивідендою. Дивіденда - 3.25% нараховувана денно може бути змінена без попередження.